

Gemeente Aalsmeer

UITVOERINGS- EN HANDHAVINGSSTRATEGIE AALSMEER 2025-2029

25 maart 2025, Afdeling Stedelijke Ontwikkeling, team Omgevingsplan & Vergunningen, Afdeling Veiligheid en Handhaving, team Omgevingstoezicht en handhaving

Z25-015560

D25-041484

Inhoudsopgave

1	DEEL A - ALGEMEEN	4
1.1	Inleiding	4
1.2	Scope beleidsplan	4
1.3	Toekomstbestendige financiering voor VTH-taken	5
1.4	Risico gestuurde uitvoering en handhaving	5
1.5	Procescriteria beleidscyclus VTH-taken	6
1.6	Kwaliteitscriteria vergunningverlening, toezicht en handhaving	6
1.7	Terugblik beleidsperiode 2020-2024	7
1.8	Vooruitblik beleidsperiode 2025-2029	8
1.9	Missie en visie	9
1.10	Doelstellingen	10
1.11	Belangrijke waarden	11
1.12	Samenwerking uitvoeringspartners	12
1.13	Functiescheiding	12
1.14	Bereikbaarheid buiten kantooruren	12
1.15	Strafrechtelijke afstemming	12
1.16	Experimenteren met thema- of gebiedsgerichte aanpak	12
2	Deel B – Vergunningen	14
2.1	Inleiding strategie	14
2.2	Doelstellingen en indicatoren	14
2.3	Algemeen	15
2.4	Prioritering	15
2.5	Toetsniveaus	16
3	Deel C - Toezicht en Handhaving	18
3.1	Inleiding	18
3.2	Terugblik beleidsperiode 2020-2024	19
3.3	Beleidsopgave, doelstellingen en uitgangspunten	20
3.3.1	Toekomstige opgaven in de fysieke leefomgeving	20
3.3.2	Collegeagenda	22
3.3.3	Doelstellingen	23
3.3.4	Uitvoerbaar en handhaafbaar beleid en regelgeving	25
3.3.5	Beginselflicht tot handhaven	26
3.3.6	Risicoanalyse en prioritering	26
3.3.7	Projectmatig handhaven	27
3.3.8	Kengetallen	28
3.4	Uitvoering	29
3.4.1	Communicatie	29

3.4.2	Beoordelen van vergunningen en afhandelen van meldingen en informatieplichten	
	30	
3.4.3	Uitvoering van toezicht	34
3.4.4	Behandeling van klachten en verzoeken om handhaving	39
3.4.5	Handhaving	41
3.4.6	Monitoring	50

1 DEEL A - ALGEMEEN

1.1 Inleiding

Voor u ligt de Uitvoerings- en Handhavingsstrategie Aalsmeer 2025-2029 (hierna: UHS 2025-2029). Dit is de opvolger van het VTH-Beleidsplan Aalsmeer 2020-2024. De gemeente Aalsmeer zet zich in voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving met een goede omgevingskwaliteit.

Met deze UHS 2025-2029 geven we invulling aan de wettelijke verplichting om zowel voor vergunningverlening als voor toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving een actuele uitvoerings- en handhavingsstrategie vast te stellen. Waarin gemotiveerd is aangegeven welke doelen worden gesteld voor de uitvoering en handhaving en welke werkzaamheden met het oog op die doelen worden verricht. De handhavingsstrategie is gebaseerd op een analyse van de problemen (risicoanalyse) die zich kunnen voordoen bij de naleving van het bepaalde bij of krachtens de Omgevingswet.

De Omgevingswet is 1 januari 2024 in werking getreden. De Omgevingswet bevat regels voor het beschermen en benutten van de fysieke leefomgeving. Daar vallen onderwerpen onder als bouwen en milieu, maar ook water, wonen, infrastructuur, natuur en de inrichting van de ruimte en 'nieuwe' onderwerpen zoals gezondheid, veiligheid en duurzaamheid. De kwaliteit van die leefomgeving moet in balans zijn met de mogelijkheid maatschappelijke behoeften te vervullen. We spreken over een evenwichtige toedeling van functies aan locaties.

Met deze UHS 2025-2029 legt ons college de basis voor de programmatische en integrale uitvoering van onze wettelijke taken en het bereiken van de doelstellingen uit de college-agenda 2022-2026 "Samenwerken aan Aalsmeer" en het Raadsprogramma 2022-2026 'Aan de slag voor Aalsmeer!'.
Aalsmeer!"

Onze missie is dan ook:

"Een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving waarin de eigen verantwoordelijkheid van onze inwoners en bedrijven centraal staat, en waar, vanuit vertrouwen en samenwerking, ruimte wordt geboden voor innovatieve (economische) ontwikkeling binnen de kaders van de Omgevingswet."

Het beleidsplan bestaat uit 3 delen: deel A. Algemeen, deel B. Vergunningen en deel C. Toezicht en Handhaving.

1.2 Scope beleidsplan

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet staan we voor een transitie naar een integrale benadering van de fysieke leefomgeving. De zes kerninstrumenten van de Omgevingswet – de omgevingsvisie, het omgevingsprogramma, het omgevingsplan, de omgevingsvergunning, het projectbesluit en de algemene rijksregels – zijn nog volop in ontwikkeling. Het is daarom essentieel om ons huidige beleid te consolideren en te zorgen voor een soepele overgang naar de nieuwe wetgeving. De komende jaren richten we ons op de ontwikkeling en invoering van de nieuwe kerninstrumenten met als basis voor de uitvoering deze nieuwe UHS 2025-2029.

Het doel is vervolgens om deze strategie door te ontwikkelen tot een geïntegreerde en efficiënte Uitvoerings- en Handhavingsstrategie voor de fysieke leefomgeving die aansluit bij alle principes van de Omgevingswet. We streven naar een flexibele en adaptieve aanpak, waarbij we continu de huidige beleidskaders actualiseren en versterken en voorbereiden op de volledige implementatie van de kerninstrumenten.

Beleidsregel

Als in deze UHS 2025-2029 verwezen wordt naar een landelijke richtlijn die wij gebruiken bij de uitvoering van onze taken dan is dat een beleidsregel in de zin van artikel 1:3 lid 4 Algemene wet bestuursrecht. Op het moment dat in deze UHS 2025-2029 een andere strategie werkwijze of nuancering is opgenomen dan gaat deze strategie voor de landelijke richtlijn.

1.3 Toekomstbestendige financiering voor VTH-taken

De gemeente staat voor grote uitdagingen in de financiering van VTH-taken. De huidige financieringsvorm staat onder druk door trends zoals minder vergunningplichten en een verschuiving van taken (meer toezicht en handhaving), versterkt door de invoering van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (hierna: Wkb). Hierdoor dalen de inkomsten uit leges, terwijl de gemeente te maken krijgt met een toename van ongedekte taken. Diverse werkzaamheden op het gebied van de bouwregelgeving zijn van het rijk naar gemeenten gegaan die niet allemaal zijn gecompenseerd.

Een verkennend onderzoek, uitgevoerd in opdracht van de VNG en Vereniging BWT, adviseert een heroverweging van het huidige legesstelsel om de kosten op lange termijn te dekken. Oplossingsvormen waarnaar gekeken kan worden zijn; het instellen van een standaardtarief, het berekenen van extra kosten voor achteraf ingediende aanvragen.

Het is noodzakelijk is om de financiering van VTH-taken toekomstbestendig te maken. Een nadere uitwerking van de oplossingsrichtingen is hierbij cruciaal.

1.4 Risico gestuurde uitvoering en handhaving

Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) in het omgevingsrecht, dat zich richt op de bescherming en bevordering van de fysieke leefomgeving, zijn cruciale instrumenten voor het waarborgen van een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Het omgevingsrecht reguleert een breed scala aan activiteiten. In dit kader is het essentieel om voortdurend keuzes te maken op basis van risico's. Deze risico gestuurde uitvoering stelt de gemeente in staat om prioriteiten te stellen en de beperkte middelen effectief in te zetten.

Het uitgangspunt van risico gestuurde uitvoering is dat niet alle activiteiten, overtredingen en situaties dezelfde mate van gevaar of nadelige gevolgen met zich meebrengen. Daarom is het noodzakelijk om een gedegen risicoanalyse te maken en de beschikbare capaciteit te richten op de meest kritieke en impactvolle gevallen. Dit betekent dat er altijd een afweging moet worden gemaakt tussen verschillende werkzaamheden en de beschikbare middelen.

De capaciteit is immers beperkt. We beschikken niet over onbeperkte middelen en personeel, waardoor een efficiënte inzet van deze middelen onontbeerlijk is. Dit nog los van de huidige krapte op de arbeidsmarkt en de toename van taken door overdracht van het rijk aan gemeenten zonder voldoende financiële middelen. **WANNEER ER SPRAKE IS VAN EXTRA PROJECTEN OF SPECIFIEKE WENSEN VANUIT DE SAMENLEVING OF VANUIT HET BESTUUR DAN MOET HIERVOOR APARTE FINANCIERING WORDEN VRIJGEMAAKT. ZONDER ADEQUATE FINANCIËLE MIDDELEN EN PERSONELE ONDERSTEUNING KUNNEN DEZE EXTRA TAKEN NIET EFFECTIEF WORDEN UITGEVOERD, WAT DE ALGEHELE UITVOERINGSEFFICIËNTIE ONDERMIJNT.**

Een ander cruciaal aspect van vergunningverlening, toezicht en handhaving is dat beleid alleen kan worden vastgesteld als het uitvoerbaar is. **BELEIDSMAKERS MOETEN BIJ HET ONTWIKKELEN VAN NIEUWE REGELGEVING EN BELEID ALTIJD REKENING HOUDEN MET DE PRAKTISCHE UITVOERBAARHEID. DIT BETEKENT DAT DE BENODIGDE MIDDELEN EN CAPACITEIT MOETEN WORDEN INGECALCULEERD EN DAT ER REALISTISCHE DOELSTELLINGEN MOETEN WORDEN GESTELD.** Alleen door uitvoerbaar beleid te formuleren, kunnen de beoogde doelen daadwerkelijk worden gerealiseerd en kan de fysieke leefomgeving effectief worden beschermd en verbeterd.

Daarnaast beïnvloedt het politieke besluitvormingsproces de uitvoerbaarheid van beleid. Politieke prioriteiten kunnen de beschikbaarheid van middelen en de snelheid van besluitvorming beïnvloeden. Daarom moeten beleidsmakers ook rekening houden met de politieke haalbaarheid om succesvolle implementatie te waarborgen.

Beleid met nieuwe taken of nieuwe regelgeving dat vastgesteld wordt zonder uitvoeringsparagraaf (borging organisatorische randvoorwaarden waaronder systemen en procedures, mensen en financiële middelen) kan niet worden uitgevoerd. De capaciteit die beschikbaar is wordt al ingezet op de huidige taken zoals bepaald in het Uitvoeringsprogramma Uitvoering en Handhaving (hierna: UP UH). En dat UP UH is leidend voor de uitvoering.

1.5 Procescriteria beleidscyclus VTH-taken

De procescriteria zijn de regels die gelden voor hoe we werken aan vergunningverlening, toezicht en handhaving. Deze regels zijn vastgelegd in het Omgevingsbesluit, artikelen 13.5 tot en met 13.11.

De procescriteria bestaan uit twee cycli: een beleidscyclus (strategisch) en een uitvoeringscyclus (operationeel). Tussen deze twee cycli ligt het UP UH.

Het BIG-8 model verbindt beide cycli. Het model zorgt ervoor dat strategisch beleid wordt vertaald naar uitvoering, waarbij kwaliteitsborging en een goede planning- en controlcyclus centraal staan.

Door deze cycli te volgen, ontstaat een continue cyclus: van beleid opstellen, naar uitvoering, tot het aanpassen van het beleid op basis van de ervaringen. Alleen op die manier bereiken we de gestelde doelen.

De procescriteria geven aan welke elementen minimaal aanwezig moeten zijn en hoe de organisatie moet worden ingericht. In hoofdstuk 13 van het Omgevingsbesluit staan de voorwaarden voor de gemeente om de kwaliteit van handhaving te verbeteren. Vooral de artikelen 13.5 tot en met 13.11 leggen uit wat er nodig is voor een goede uitvoering en handhaving van beleid.

De belangrijkste procescriteria zijn:

- Uitvoeringsstrategie (UHS)
- Handhavingsstrategie (UHS)
- Uitvoeringsprogramma (UP UH)
- Uitvoeringsorganisatie (Afdelingsplannen Stedelijke Ontwikkeling en Veiligheid en Handhaving, Mandaatsbesluiten en Aanwijzingsbesluiten)
- Borging van middelen (Begroting)
- Evaluatierapportage (Jaarrapportage Uitvoering en Handhaving (hierna: JR UH))

Jaarlijks rapporteert het college over de mate waarin uitvoering van het UP UH heeft plaatsgevonden en de mate waarin deze uitvoering heeft bijgedragen aan het bereiken van de gestelde doelen. Naar aanleiding van de JR UH wordt de UHS en het UP UH gezien en zo nodig aangepast.

1.6 Kwaliteitscriteria vergunningverlening, toezicht en handhaving

Voor uitvoering van de werkzaamheden rondom vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) gelden kwaliteitscriteria. Een van de doelen van de Omgevingswet is om de dienstverlening door overheden te verbeteren. Alle overheden hebben samen de verantwoordelijkheid om de doelen van de Omgevingswet te bereiken. Dit vraagt om een goede en uniforme uitvoering van de werkzaamheden.

De Omgevingswet vraagt om nieuwe vaardigheden. Daarom zijn de profielen voor VTH aangepast. Deze profielen zijn nu onderdeel van de kwaliteitscriteria voor uitvoering en handhaving.

De gemeenteraad heeft op 13 december 2023 de Verordening uitvoering en handhaving omgevingsrecht gemeente Aalsmeer 2023 vastgesteld. Op de uitvoering en handhaving van de betrokken wetten door of in opdracht van burgemeester en wethouders zijn de actuele kwaliteitscriteria van toepassing inzake de beschikbaarheid en de deskundigheid. Over de naleving van de kwaliteitscriteria doen burgemeester en wethouders jaarlijks mededeling aan de raad. Dat gebeurt via de JR UH. En voor zover de kwaliteitscriteria niet zijn of konden worden nageleefd, doet het college daarvan gemotiveerd opgave.

1.7 Terugblik beleidsperiode 2020-2024

In de beleidsperiode 2020-2024 heeft het omgevingsrecht, en met name vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH), aanzienlijke uitdagingen gekend. Uit een analyse van de JR UH's zijn enkele belangrijke trends en knelpunten naar voren gekomen. Deze inzichten bieden niet alleen een reflectie op de afgelopen periode, maar vormen ook de basis voor aanbevelingen en maatregelen om de toekomstige uitvoering te verbeteren.

Tijdens de afgelopen beleidsperiode zijn de volgende terugkerende thema's en problemen naar voren gekomen:

Capaciteitstekorten: Een structureel tekort aan capaciteit voor de VTH-taken heeft geleid tot een aanzienlijke werkdruk en het onvermogen om alle taken op het gebied van VTH adequaat af te handelen. De structurele tekorten aan personeel en middelen maken het bijvoorbeeld lastig om handhavingszaken met een lage of gemiddelde prioriteit af te handelen. Dit verhoogt de maatschappelijke risico's en kan leiden tot vermijdbare schade. Ondanks extra tijdelijke middelen om achterstanden bij handhaving en toezicht in te halen, blijft de balans tussen de opgave en de beschikbare middelen verstoord.

Complexiteit en kennisgebrek: De toenemende complexiteit van bouwprojecten, samen met nieuwe wetgeving zoals de Omgevingswet en de Wkb, heeft de vraag naar gespecialiseerde kennis vergroot. Het tekort aan voldoende gekwalificeerd personeel zet de uitvoering van taken verder onder druk.

Incidentenpolitiek en regeldruk: Veel beleids- en wetswijzigingen zijn ingegeven door incidenten, wat leidt tot nieuwe regelgeving zonder voldoende aandacht voor de uitvoerbaarheid. Dit fenomeen, aangeduid als "incidentenpolitiek", resulteert in regels die vaak lastig te implementeren en te handhaven zijn.

Invoering van de Omgevingswet: De komst van de Omgevingswet brengt zowel uitdagingen als kansen met zich mee. Hoewel de wet mogelijkheden biedt voor vereenvoudiging en efficiëntie, brengt ze ook risico's met zich mee, vooral als het toezicht, de handhaving en de vergunningverlening niet goed gepositioneerd worden. De gemeente moet haar VTH-taken aanpassen aan deze geïntegreerde aanpak, wat een aanzienlijke organisatorische en administratieve uitdaging vormt. Daarnaast moet zij nauwer samenwerken met andere overheidsinstanties, zoals provincies en waterschappen, om een samenhangend en efficiënt VTH-stelsel te realiseren. Een belangrijk onderdeel hiervan is het digitaal stelsel (DSO) waarin alle vergunningaanvragen en meldingen worden verwerkt. Tot slot is een van de belangrijkste uitdagingen het omgaan met de complexiteit en omvang van de nieuwe regelgeving, wat vaak leidt tot een hogere werkdruk.

HET IS OOK HET MOMENT OM "DE KAST" OP TE RUIJEN DOOR OVERBODIGE REGELS TE SCHRAPPEN. EN ALLEEN NOG REGELS TE STELLEN WAAR WE OP TOEZIEN EN HANDHAVEN BIJ OVERTREDING.

De analyse van de beleidsperiode 2020-2024 toont een aantal structurele uitdagingen in het VTH-domein. Hoewel er aanzienlijke knelpunten zijn, biedt de toekomst ook kansen voor verbetering. Door te investeren in capaciteit, kwaliteit en een beter afgestemd VTH-stelsel, kan de gemeente haar rol in het omgevingsrecht versterken en de leefomgeving beter beschermen.

1.8 Vooruitblik beleidsperiode 2025-2029

Het omgevingsrecht is voortdurend in ontwikkeling, wat het uitdagend maakt om alle toekomstige ontwikkelingen gedurende deze beleidsperiode volledig te schetsen. We beperken ons daarom tot het benoemen van de belangrijkste ontwikkelingen en de richting die we willen inslaan. In de UP UH's worden specifieke activiteiten opgenomen om in te spelen op de op dat moment relevante ontwikkelingen en uitdagingen in de fysieke leefomgeving.

Werken met de Omgevingswet

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. Deze wet beoogt een geïntegreerd en afgestemd instrumentarium te bieden voor de aanpak van nieuwe initiatieven en de duurzame ontwikkeling van een gezonde en veilige fysieke leefomgeving. De Omgevingswet introduceert diverse kerninstrumenten, waaronder het Omgevingsplan, de Omgevingsvergunning, de Omgevingsvisie, en het Programma. Deze instrumenten moeten nog verder worden uitgewerkt en afgestemd op de praktijk, waarbij de uitwerking en implementatie een continu leerproces zal zijn.

De invoering van de Omgevingswet brengt een verschuiving teweeg van traditionele vergunningverlening naar een meer proactieve benadering, waarbij advisering aan inwoners en ondernemers centraal staat. De gemeente heeft hiervoor een aantal overleg tafels in het leven geroepen, waarbij in diverse fasen van een ontwerp advies kan worden gegeven. Tegelijkertijd blijft er een belangrijke rol weggelegd voor toezicht en handhaving, met name aan de achterkant van het proces.

In de afgelopen beleidsperiode heeft de gemeente zich intensief voorbereid op deze transitie door interne processen aan te passen, een nieuwe backoffice-applicatie te ontwikkelen, medewerkers op te leiden en een nieuw Omgevingsplan op te stellen.

Werken met de Wkb

Op 1 januari 2024 is ook de Wkb in werking getreden. Deze wet heeft grote gevolgen voor de manier waarop bouwprojecten worden uitgevoerd en gecontroleerd. In de afgelopen beleidsperiode hebben we onze werkprocessen hierop aangepast, de benodigde systemen ingericht en onze medewerkers getraind. Deze veranderingen leiden tot een andere verdeling van werkzaamheden en vereisen een continue aanpassing in onze werkwijzen.

Energietransitie en duurzaamheid

De toetsing van vergunningaanvragen wordt beïnvloed door de noodzaak tot verduurzaming en het behalen van klimaatdoelen. Zo zijn de eisen voor Bijna Energieneutrale Gebouwen (BENG) opgenomen in het Besluit Bouwwerken Leefomgeving voor nieuwbouw. Deze gelden dus als toetsingskader bij vergunningaanvragen voor nieuwbouw.

Daarnaast spelen duurzaamheid en de energietransitie ook een cruciale rol bij de renovatie en het onderhoud van bestaande bouw, waar funderingsproblemen en de behoefte aan energie-efficiëntie gecombineerd moeten worden met aspecten van brandveiligheid. Dit vraagt om een integrale aanpak.

Toezicht op bestaande gebouwen

Onder invloed van de Omgevingswet en de Wkb (waarbij de gemeente na realisatie een bestaand gebouw onder toezicht krijgt) vindt er een verschuiving plaats van vergunningverlening naar intensiever toezicht op de bestaande bouwvoorraad. Deze voorraad veroudert, wat specifieke risico's met zich meebrengt, zoals funderingsproblemen, energietransitie-eisen en duurzaamheid.

In dit kader zal er thematisch toezicht moeten worden ontwikkeld, waarbij aandacht wordt besteed aan funderingen, energie-efficiëntie, en brandveiligheid in relatie tot duurzaamheid.

Data gedreven toezicht

Met de toenemende beschikbaarheid van data, verspreid over verschillende databases, ontstaan nieuwe mogelijkheden voor gericht toezicht. De gemeente kan, binnen de kaders van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG), slim en efficiënt gebruikmaken van deze data om het risico gestuurd toezicht te versterken. Dit zal niet alleen de effectiviteit van toezicht verbeteren, maar ook bijdragen aan een doelmatige inzet van de beperkte middelen. Ook de snelle ontwikkeling van Artificiële Intelligentie (AI) zal zijn uitwerking hebben op VTH.

1.9 Missie en visie

Missie

De missie van de gemeente Aalsmeer voor vergunningverlening, toezicht en handhaving is:

"Een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving waarin de eigen verantwoordelijkheid van onze inwoners en bedrijven centraal staat, en waar, vanuit vertrouwen en samenwerking, ruimte wordt geboden voor innovatieve (economische) ontwikkeling binnen de kaders van de Omgevingswet."

De missie is geactualiseerd op de volgende onderdelen.

Duurzaamheid: Dit element is toegevoegd om de focus op een toekomstbestendige leefomgeving te benadrukken.

Innovatieve ontwikkeling: De term "innovatie" benadrukt het belang van vooruitgang en nieuwe ideeën in de ontwikkeling van de leefomgeving, passend bij de flexibiliteit die de Omgevingswet biedt. Als uitwerking daarvan is in deze UHS de nadruk gelegd op experimenteren in combinatie met een thematische en/of gebiedsgerichte aanpak.

Samenwerking: Dit benadrukt het belang van samenwerking tussen gemeente, andere bestuursorganen, inwoners en bedrijven, wat een kernprincipe is van de Omgevingswet, waarin participatie en gezamenlijk belang centraal staan.

Visie

De gemeente Aalsmeer realiseert deze missie op de volgende manier (visie):

"We voeren onze wettelijke taken en bestuurlijke opdrachten op het gebied van vergunningen, toezicht en handhaving effectief en doortastend uit, in lijn met de uitgangspunten van de Omgevingswet. Hierbij werken wij met een integrale benadering nauw samen met zowel interne als externe ketenpartners, waarbij we participatie en co-creatie centraal stellen. Onze dienstverlening is klantgericht, resultaatgericht en betrouwbaar, met een sterke focus op transparantie en vertrouwen. We bieden duidelijke communicatie: we zeggen wat we doen en doen wat we zeggen. We denken mee in oplossingen en bieden duidelijke uitleg als iets niet mogelijk is. Onze gemeentelijke dienstverlening is gericht op maximale digitale toegankelijkheid, flexibiliteit in plaats- en tijdonafhankelijkheid, en een transparant en evenwichtig sanctiebeleid dat aansluit bij de doelen van de Omgevingswet."

De visie is geactualiseerd op de volgende onderdelen.

Integrale benadering: De term "integrale benadering" is toegevoegd om het samenhangende karakter van de Omgevingswet te benadrukken, waar verschillende belangen en aspecten in de fysieke leefomgeving in samenhang worden beoordeeld.

Participatie en co-creatie: Deze termen zijn toegevoegd om de nadruk te leggen op de betrokkenheid van burgers, bedrijven en andere belanghebbenden bij besluitvorming.

Digitale toegankelijkheid en flexibiliteit: De focus op digitale toegankelijkheid en plaats- en tijdonafhankelijkheid sluit aan bij moderne verwachtingen van gemeentelijke dienstverlening en ondersteunt de flexibiliteit die de Omgevingswet beoogt.

Transparantie en vertrouwen: Deze kernwaarden zijn essentieel onder de Omgevingswet, die vraagt om openheid in besluitvorming en vertrouwen in samenwerking tussen overheid en burgers.

1.10 Doelstellingen

Collegeagenda Aalsmeer 2022-2026 met als titel 'Samen werken aan Aalsmeer' vormt de basis voor het algemene gemeentelijke beleid voor deze collegeperiode. Hierin heeft het college belangrijke uitgangspunten benoemd die ook gelden voor VTH. Als een nieuw collegeagenda wordt vastgesteld dan worden de wijzingen verwerkt als wijziging van deze strategie bij de JR UH.

Uit de collegeagenda van Aalsmeer:

Dienstverlening: Samenwerken voor betere service

De gemeente Aalsmeer wil de dienstverlening verbeteren door inwoners beter te betrekken bij plannen en besluiten. Er komt een participatievisie om inwoners meer inspraak te geven en hun ideeën te benutten. Ook wordt een nulmeting uitgevoerd om te meten hoe inwoners de dienstverlening ervaren. De nadruk ligt op samenwerking, luisteren en het bieden van praktische oplossingen. Daarnaast zet de gemeente in op duurzame werkwijzen in alle plannen.

Ruimtelijke Ontwikkelingen: Balans tussen groei en leefbaarheid

Aalsmeer werkt aan een Omgevingsvisie voor de toekomst, in lijn met de Omgevingswet. Hierin wordt bepaald hoe de gemeente zich ruimtelijk ontwikkelt, met aandacht voor wonen, groen en bereikbaarheid. Nieuwe bouwprojecten worden afgestemd op lokale behoeften, en er wordt extra gelet op doorstroming op de woningmarkt. Ook wordt het vergunningenproces verbeterd, zodat inwoners en ondernemers sneller en eenvoudiger hulp krijgen bij hun plannen.

Duurzaamheid en Energietransitie: Groene keuzes voor een gezonde toekomst

Duurzaamheid is een belangrijk thema in Aalsmeer. De gemeente werkt aan een Masterplan Energie en een Duurzaamheidsagenda om de overstap naar duurzame energie te versnellen. Er wordt geïnvesteerd in energieadvies via het Servicepunt Energie en in ondersteuning van groene initiatieven. Subsidies en andere regelingen helpen inwoners en bedrijven om duurzamer te worden.

VTH: Eenvoud en veiligheid

De gemeente wil het proces van vergunningverlening eenvoudiger en sneller maken. Tegelijkertijd wordt er extra aandacht besteed aan handhaving om een veilige leefomgeving te garanderen. Dit omvat het aanpakken van woonfraude, ondermijning en overlast. Er wordt ook gewerkt aan preventieve maatregelen, zodat problemen zoveel mogelijk worden voorkomen.

Het algemene doel is het streven naar een "veilige, gezonde en duurzame leefomgeving". Dat betekent vertaald naar deze Uitvoering- en handavingsstrategie het volgende.

1. *Versterken van constructieve veiligheid, met aandacht voor funderingsproblematiek*
  - *Doelstelling: Zorgen voor de constructieve veiligheid van gebouwen en infrastructuur door scherp toe te zien op naleving van bouwnormen, met bijzondere aandacht voor funderingsproblematiek in risicogebieden.*
  - *Toelichting: Door toezicht en handhaving gericht op funderingsproblemen, zoals paalrot en verzakkingen, draagt de gemeente bij aan de veiligheid en duurzaamheid van de gebouwde omgeving.*
2. *Verbeteren van de staat van de bestaande bouw*
  - *Doelstelling: Het stimuleren van onderhoud en renovatie van bestaande gebouwen om de leefkwaliteit, veiligheid en duurzaamheid te verbeteren.*
  - *Toelichting: Door actief toezicht te houden op de onderhoudsstaat van gebouwen en het handhaven van regels omtrent achterstallig onderhoud, wordt de kwaliteit van de leefomgeving gewaarborgd.*
3. *Verhogen van brandveiligheid bij zowel nieuwbouw, verbouw als bestaande bouw*
  - *Doelstelling: Het waarborgen van brandveiligheid door strikte controle op brandpreventieve maatregelen bij zowel nieuwbouwprojecten, verbouw als bestaande bouwwerken.*
  - *Toelichting: Toezicht en handhaving op het gebied van brandveiligheid, zoals het controleren van vluchtroutes, brandwerende materialen en de aanwezigheid van brandveiligheidsinstallaties, draagt bij aan de bescherming van bewoners en gebruikers van gebouwen.*
4. *Vergroten van duurzaamheid en ondersteunen van de energietransitie*
  - *Doelstelling: Bevorderen van duurzame ontwikkelingen door strengere eisen te stellen aan energiebesparing (wetswijziging is (nog) niet inwerking getreden) en het gebruik van hernieuwbare energiebronnen bij nieuwbouw en renovaties.*
  - *Toelichting: De gemeente draagt bij aan de nationale en internationale klimaatdoelstellingen door de energietransitie te faciliteren, onder andere door duurzame energiemaatregelen zoals zonnepanelen, warmtepompen en isolatie te faciliteren.*
5. *Ondersteunen van maatschappelijke participatie en transparantie*
  - *Doelstelling: Vergroten van de betrokkenheid van burgers en bedrijven bij de vergunningverlening en het toezichtproces door middel van transparante procedures en actieve participatie.*
  - *Toelichting: Door burgers en bedrijven actief te betrekken bij het proces, wordt er niet alleen draagvlak gecreëerd, maar ook gezorgd voor een breder begrip en naleving van de regels.*
6. *Bevorderen van integrale gebiedsontwikkeling*
  - *Doelstelling: Het stimuleren van integrale gebiedsontwikkeling waarbij ruimtelijke kwaliteit, duurzaamheid, veiligheid, leefbaarheid en gezondheid hand in hand gaan.*
  - *Toelichting: De gemeente zet in op een integrale benadering waarbij verschillende aspecten van de fysieke leefomgeving samenkomen om zo duurzame en leefbare wijken en te creëren.*

1.11 Belangrijke waarden

Ons hoofddoel is om te voldoen aan de wettelijke basisregels. Dit zorgt ervoor dat onze organisatie goed functioneert. Daarvoor gelden de volgende belangrijke waarden.

- **Vakkundigheid:** Medewerkers krijgen de kans om zich te ontwikkelen en worden hierin aangemoedigd.
- **Betrokkenheid:** Medewerkers en leidinggevenden zijn betrokken bij hun werk, de organisatie en bij elkaar.

- **Integriteit en verantwoordelijkheid:** We werken volgens duidelijke regels en waarden. We zijn betrouwbaar, doelgericht en werken efficiënt.
- **Samenwerking:** We zoeken actief de samenwerking met collega's en externe partners om onze doelen te bereiken.
- **Klantgerichtheid:** We werken vanuit het perspectief van de klant en zetten goede dienstverlening centraal.

1.12 Samenwerking uitvoeringspartners

De gemeente Aalsmeer werkt niet alleen aan een veilige en gezonde bebouwde omgeving. Een deel van de werkzaamheden wordt uitgevoerd door de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG), de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland, het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht en het Hoogheemraadschap Rijnland. Deze samenwerkingen zijn veelal gebaseerd op een opdrachtgever-opdrachtnemer-relatie. Uitvoeringspartners hebben ook eigen wettelijke bevoegdheden en –taken.

Samenwerking bestaat bij die taken uit het voor elkaar uitvoeren van 'signaaltoezicht'. Door regelmatig overleg en afstemming, zowel op bestuurlijk als op ambtelijk niveau, bouwen wij voortdurend aan de relatie en de onderlinge verbanden met onze uitvoeringspartners. Afspraken over procedures en verantwoordelijkheden leggen wij zo nodig vast in Dienstverleningsovereenkomsten of UP UH's.

Samen met de OD NZKG verkennen we de mogelijkheden om op de middellange termijn de VTH-keten verder te versterken.

1.13 Functiescheiding

Eén van de vereisten in de wettelijke uitvoering en borging van de VTH-taken is dat er functiescheiding aanwezig is tussen de vergunningverleningstaken en de toezicht en handhavingstaken (artikel 13.9 lid 2 Omgevingsbesluit). Het team Omgevingsvergunningen en -plan is onderdeel van de afdeling Stedelijke Ontwikkeling, terwijl het team Omgevingstoezicht en handhaving onder de afdeling Veiligheid en Handhaving valt.

1.14 Bereikbaarheid buiten kantooruren

De Consignatiedienst van de OD NZKG verzorgt voor de gemeente verschillende 24-uurs beschikbaarheidsdiensten waarbij ondersteuning bij grote incidenten wordt verleend op het gebied van milieu en bouw, niet alleen bij bedrijven, maar voor de hele omgeving (Omgevingszorg).

1.15 Strafrechtelijke afstemming

In het kader van vergunningverlening ziet de samenwerking op het toepassen van de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob).

Er zijn geen specifieke afspraken gemaakt met de instanties die zijn belast met de strafrechtelijke handhaving over samenwerking bij en afstemming van de werkzaamheden bij toezicht en handhaving. Deze UHS is voornamelijk gericht op omkeerbare overtredingen in de fysieke leefomgeving. Inzet van bestuursrechtelijke middelen zijn het middel de situatie te herstellen in een situatie in overeenstemming met de regels. Als het volgen van de Landelijke handhavingstrategie Omgevingswet (LHSO) blijkt dat ook strafrechtelijk optreden noodzakelijk is dan wordt de samenwerking in de strafrechtelijke keten opgezocht.

1.16 Experimenteren met thema- of gebiedsgerichte aanpak

De implementatie van de Omgevingswet vraagt om innovatieve en efficiënte werkwijzen binnen VTH. Gezien de beperkte capaciteit is het van belang om nieuwe methoden en benaderingen te verkennen die zowel de uitvoeringspraktijk als de naleving van regelgeving kunnen verbeteren. Experimenten bieden een waardevol instrument om te onderzoeken hoe VTH-taken effectiever en

efficiënter kunnen worden uitgevoerd, terwijl ze tegelijkertijd bijdragen aan de doelen van de Omgevingswet: een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving.

Onderzoek toont aan dat experimenten in de publieke sector kunnen leiden tot significante verbeteringen in zowel efficiëntie als effectiviteit. Experimenten stellen ons in staat om verschillende benaderingen te testen in een gecontroleerde omgeving, voordat deze op bredere schaal worden geïmplementeerd. Dit vermindert het risico van het invoeren van ondoelmatige of ineffectieve beleidsmaatregelen. Volgens onderzoek kunnen beleidsexperimenten helpen bij het identificeren van de meest effectieve interventies, wat resulteert in betere beleidsuitkomsten en een efficiëntere inzet van middelen.

In het kader van de Omgevingswet, die flexibiliteit en maatwerk bevordert, zijn experimenten een geschikte manier om te bepalen welke aanpak het beste aansluit bij de specifieke kenmerken van een gebied of sector. Experimenten kunnen bijvoorbeeld inzicht bieden in hoe digitale hulpmiddelen het vergunningverleningsproces kunnen versnellen of hoe risico gestuurd toezicht effectiever kan worden toegepast. Bovendien kunnen ze helpen bij het ontwikkelen van nieuwe samenwerkingsmodellen tussen overheden, bedrijven en burgers, wat essentieel is voor een integrale benadering van de fysieke leefomgeving.

Thema- en gebiedsgerichte aanpak

Een thema- of gebiedsgerichte aanpak binnen experimenten biedt gerichte oplossingen die rekening houden met de unieke kenmerken van een bepaald gebied of onderwerp. Deze aanpak maakt het mogelijk om maatwerkoplossingen te ontwikkelen die specifiek gericht zijn op de lokale context, zoals brandveiligheid of constructieve veiligheid. Door experimenten te richten op specifieke thema's of gebieden, kunnen we onze beperkte middelen effectiever inzetten en de impact van de interventies maximaliseren.

Een gebiedsgerichte aanpak draagt bij aan een betere afstemming van beleid en uitvoering op lokale behoeften. Dit sluit direct aan bij de uitgangspunten van de Omgevingswet, die streeft naar meer lokaal maatwerk en participatie van burgers en andere belanghebbenden. Onderzoek door het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) benadrukt dat gebiedsgerichte experimenten een krachtig middel kunnen zijn om complexe omgevingsvraagstukken integraal aan te pakken, wat leidt tot duurzamere en veerkrachtigere oplossingen.

Capaciteit en uitvoerbaarheid

Bij het opzetten van experimenten moet rekening worden gehouden met de beperkte capaciteit. Experimenten moeten zo worden ontworpen dat ze haalbaar zijn binnen de bestaande middelen en uitvoerbare resultaten opleveren. Dit kan bijvoorbeeld door kleinschalige pilots uit te voeren die later kunnen worden opgeschaald, of door gebruik te maken van bestaande data en middelen om de kosten te minimaliseren.

Daarnaast is het belangrijk dat experimenten bijdragen aan de uitvoerbaarheid van beleid. Ze moeten niet alleen gericht zijn op het verbeteren van de effectiviteit, maar ook op het verminderen van administratieve lasten en het vereenvoudigen van procedures. Dit sluit aan bij de doelstellingen van de Omgevingswet om VTH eenvoudiger, sneller en toegankelijker te maken. In het UP UH worden experimenten verder uitgewerkt.

2 Deel B – Vergunningen

2.1 Inleiding strategie

Uitgangspunt bij vergunningverlening is dat inwoners, organisatoren en ondernemers verantwoordelijk zijn voor het indienen van goede en volledige aanvragen en meldingen. De aanvraag vormt immers de basis voor de te verlenen vergunning en na vergunningverlening (c.q. na melding) voor adequaat toezicht en eventueel handhaving. De gemeente heeft de taak om de verschillende belangen vanuit de verschillende disciplines te coördineren. We hanteren hierbij het principe “Ja, mits...”. De initiatiefnemer beschikt hierbij zoveel als mogelijk over één vast aanspreekpunt vanuit de gemeente na indiening. Er wordt door de gemeente gewerkt met diverse toetsingskaders voor de diverse vergunningen en meldingen. Uiteraard anticiperen we hierbij op de laatste ontwikkelingen, ook voor brandveiligheid in de regio. Nog niet voor alle type vergunningen/meldingen zijn deze uitgewerkt en beschreven. Bij het opstellen van de toetsingskaders zal rekening worden gehouden met de aan de taak toegekende prioriteit. Hierbij wordt vervolgens beoordeeld welk toetsingsniveau zal worden toegepast.

Zoals eerder beschreven hebben de komst van de Omgevingswet en de Wkb het werkveld veranderd. Dit geldt ook voor vergunningverlening. En zal ook in de komende jaren nog een doorwerking hebben in onder andere in aanpassing van zaken die anders of niet meer vergunbaar of meldplichtig zijn. Dit nieuwe stelsel heeft onder meer tot gevolg dat het technische deel van vergunningverlening voor bepaalde bouwwerken meer naar de achtergrond verdwijnt. De verbetering van de bouw kwaliteit staat centraal, met een focus op onafhankelijke kwaliteitscontroles en grotere aansprakelijkheid voor aannemers. Hierdoor verandert de rol van de gemeente gedeeltelijk. In het nieuwe systeem worden de bouwtechnische toets en het toezicht tijdens de bouw deels uitgevoerd door marktpartijen, in plaats van automatisch door de gemeente.

De taken van de gemeente beperken zich in deze gevallen tot het controleren van de volledigheid van de bouwmelding bij de start van het project en de gereedmelding bij de afronding van de bouw. De kwaliteitsborger is verantwoordelijk voor de controle of een gebouw voldoet aan de wettelijke technische eisen, zowel tijdens het ontwerp als de bouw. Als zich problemen voordoen, moet de kwaliteitsborger de gemeente hierover informeren. De gemeente behoudt echter de bevoegdheid om de bouw stil te leggen totdat het probleem is opgelost. In deel C van deze UHS is het proces van kwaliteitsborging en de rol van de gemeente daarin uitgebreid beschreven.

Voor het onderdeel vergunningverlening zal de nadruk van de gemeentelijke taak meer en meer komen te liggen bij het toetsen en onderbouwen van de omgevingsplanactiviteiten. Dit vraagt om een integrale benadering.

2.2 Doelstellingen en indicatoren

Hieronder is weergegeven welke (sub)doelen we willen bereiken en welke uitgangspunten we daarbij hanteren voor het onderdeel vergunningverlening. De doelen en uitgangspunten zijn vervolgens uitgesplitst naar indicatoren. Op basis van concrete activiteiten die we uitvoeren worden de (sub)doelen en uitgangspunten in het UP UH verder geconcretiseerd en in het jaarlijkse jaarverslag vindt de monitoring plaats.

Doelen

- De kwaliteit van de leefomgeving te beschermen en daar waar mogelijk te verbeteren.

Uitgangspunten

1. We streven ernaar de veiligheid, gezondheid, duurzaamheid en kwaliteit van de fysieke leefomgeving te beschermen en waar mogelijk te verbeteren.
2. De risico's voor de omgeving waarin een bepaalde activiteit wordt uitgeoefend, worden zo veel als mogelijk beperkt.

3. Het risico van de activiteit is bepalend voor de diepgang van de toetsing van de aanvraag.
4. We sturen op de (eigen) verantwoordelijkheid van onze inwoners, ondernemers of organisaties.
5. We werken dienstbaar en faciliterend samen met inwoners, ondernemers, organisaties en ketenpartners met ieder zijn eigen verantwoordelijkheden.
6. We nemen een faciliterende rol in en denken in mogelijkheden, gericht op het mogelijk maken van initiatieven en ontwikkelingen.
7. We benaderen vraagstukken integraal.
8. We stimuleren en bevorderen eigen verantwoordelijkheid en naleefgedrag van onze inwoners, ondernemers en organisaties.
9. We handelen effectief en efficiënt om administratieve en toezichtslasten te beperken.

Indicatoren

- In minimaal 80% van de situaties waarbij een omgevingsoverleg met positieve uitkomst is gevoerd, leidt het omgevingsoverleg tot een vergunningaanvraag.
- Op 100% van de aanvragen om een vergunning wordt binnen de wettelijk vastgestelde beslistermijn een besluit genomen.
- Minimaal 80% van de beschikkingen blijven in stand na bezwaar en/of (hoger) beroep.

2.3 Algemeen

De kwaliteit van onze vergunningen heeft voortdurend onze aandacht. We stellen vast aan welke kwaliteiten, zowel op juridisch als op procedureel vlak, al onze vergunningverleningsprocessen moeten voldoen en hoe we dit periodiek toetsen. Deels wordt dit uitgevoerd in het kader van Interne Controle (legescontrole en steekproef proces en inhoud) en de Verbijzonderde Interne Controle (VIC) als rapportage aan de accountant over getrouwheid en rechtmatigheid voor de jaarrekening, deels als rapportage aan de Provincie in het kader van het Interbestuurlijk toezicht en om onze eigen dienstverlening aan de aanvragers te optimaliseren.

Voor behandeling van vergunningaanvragen wordt in het UP UH in kaart gebracht hoeveel vergunningaanvragen verwacht worden en hoeveel tijd er nodig is voor de behandeling ervan. De werkzaamheden worden in het UP UH nader gespecificeerd. Voor de behandeling van aanvragen voor een omgevingsvergunning hebben wij proces- en werkbeschrijvingen opgesteld. Deze zijn bekend en beschikbaar voor iedere medewerker die vergunningverleningstaken uitvoert.

Vergunningaanvragen worden beoordeeld vanuit de benodigde disciplines en afhankelijk van de aangevraagde activiteit vindt samenwerking plaats met diverse interne en externe adviseurs. Voor de kwaliteit van de specialistische bouwplantoetsing werken we samen met de OD NZKG. Voor de toetsing van specifieke (brand)veiligheidsaspecten bij de vergunningverlening vraagt de gemeente advies bij de veiligheidsregio (brandweer).

De vergunningverlening met betrekking tot milieubelastende activiteiten is door de gemeente gemandateerd aan de OD NZKG. Bij een aanvraag om vergunning die betrekking heeft op meerdere activiteiten heeft de gemeente de regie op het proces en wordt het besluit door de gemeente genomen. Daarnaast rust op de gemeente de taak om initiatiefnemers te wijzen op mogelijke andere toestemmingen die vereist zijn, waaronder in een vroegtijdig stadium wijzen op de noodzaak om een bouwmelding te doen als er sprake is van een project dat onder kwaliteitsborging valt.

2.4 Prioritering

In wet- en regelgeving is bepaald voor welke activiteiten inwoners en bedrijven een vergunning moeten aanvragen om ze te mogen uitvoeren of ondernemen en welke activiteiten gemeld moeten worden. Het is echter niet nodig om elke aanvraag die wordt ingediend even diepgaand te toetsen aan de regels. Immers niet iedere activiteit die vergunningplichtig is of moet worden gemeld, herbergt dezelfde risico's bij een calamiteit.

Om inzicht te krijgen in de effecten bij een calamiteit is per activiteit aan de hand van zes landelijk vastgestelde criteria gekeken naar de impact en de omvang wanneer er onverhoopt iets misloopt. Dit zijn 'volksgezondheid', 'fysieke veiligheid', 'sociale kwaliteit', 'natuur/stadsschoon', 'financieel economische schade' en 'bestuurlijk imago'.

De uitkomsten van deze weging zijn in een risicoanalyse gerangschikt en leiden tot een prioritering voor de toetsing (prioriteit hoog, gemiddeld of laag). Ook is rekening gehouden met de kans op slecht naleefgedrag. Activiteiten waar de regels goed worden nageleefd krijgen over het algemeen een lagere prioriteit. Dit betekent dat aanvragen voor activiteiten waar de kans op een calamiteit zich voordoet en de impact en omvang van zo'n calamiteit groot is, volledig worden getoetst. Door programmatisch te werken zetten wij onze beschikbare capaciteit in voor het toetsen van vergunningaanvragen daar waar de risico's het grootst zijn en waarvoor onze deskundigheid en kennis het meest gevraagd is. Op deze manier werken wij op een verantwoorde manier aan het behouden en versterken van een veilige en gezonde leefomgeving. Een nadere toelichting op de begrippen en de weging is opgenomen in bijlage I.

De risicoanalyses voor omgevingsvergunningen staat in bijlage II.

2.5 Toetsniveaus

Door de Wkb is het toetsen van aanvragen voor een omgevingsvergunning voor het bouwen opgesplitst in twee onderdelen: de planologische toets van de omgevingsplanactiviteit en een technische bouwtoets. Het Bbl bepaalt wanneer de gemeente een technische bouwtoets moet uitvoeren en wanneer dit door een kwaliteitsborger gedaan moet worden. Afhankelijk van de aard van de aanvraag moet er getoetst worden aan het omgevingsplan en/of de technische bouwvereisten. Daarnaast wordt er gekeken naar de gemeentelijke regelgeving, de APV en de welstand/Ruimtelijke Kwaliteit.

Voor de bouwtechnische toets hanteren we verschillende toetsingsniveaus op basis van prioriteit. Dit komt omdat het onmogelijk is om vooraf aan te tonen dat een bouwwerk 100% zal voldoen aan de vereisten. Wettelijk gezien moet de aanvrager daarom aannemelijk maken dat het bouwwerk zal voldoen aan de technische voorschriften. Het is de taak van de gemeente om te controleren of de aanvrager dit voldoende aannemelijk heeft gemaakt. Bij het inhoudelijk toetsen van aanvragen heeft de gemeente de vrijheid om zelf te bepalen hoe dit vorm wordt gegeven.

Afhankelijk van de prioriteit van de aanvraag, varieert de diepgang van de toetsing: soms heel gedetailleerd, andere keren globaal. Om dit verder te verduidelijken, wordt aangesloten bij de Landelijke Toetsmatrix Besluit bouwwerken leefomgeving 2024 (LTBBL2024) (zie bijlage III).

Deze matrix bevat kolommen voor alle hoofdgebruiksfuncties die het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl) kent en voor enkele sub-gebruiksfuncties die bijzondere aandacht verdienen, zoals kinderdagverblijven. Voor zover van toepassing vermeldt elke cel een score voor het landelijk vastgestelde toets niveau: een 1, 2, 3 of 4. De kwaliteitscriteria voor de uitvoering van de vereisten voor VTH uit de Omgevingswet bepalen dat uitvoeringsorganen werken met een toets protocol en een toezichtprotocol. Een essentieel element in zulke protocollen is dat weloverwogen en herleidbaar wordt aangegeven welk aspect welke aandacht verdient. De matrix is daarbij onmisbaar, bij voorkeur gebaseerd op een risicoanalyse.

De Landelijke Toets matrix Besluit bouwwerken leefomgeving 2024 kent vijf toets niveaus, te weten:

Niveau	Diepgang	Uitwerking
0	Geen toets niveau voor bepaald	Niet beoordelen of aan een voorschrift wordt voldaan
1	Uitgangspunten toets	Bevatten de stukken voldoende informatie over de uitgangspunten? Gecontroleerd wordt of de globale uitgangspunten op de stukken die zijn aangeleverd om het desbetreffende aspect te

		kunnen toetsen, in voldoende mate en in samenhang zijn weergegeven.
2	Visueel toetsen	Kloppen de uitgangspunten en lijken de uitkomsten aannemelijk? Gecontroleerd wordt of de uitgangspunten op de stukken die zijn aangeleverd om het betreffende aspect te kunnen toetsen in de juiste vorm zijn. Hierbij wordt van ieder te toetsen aspect nagegaan of de uitgangspunten juist en of de uitkomsten aannemelijk zijn.
3	Representatief toetsen	Controle van de maatgevende onderdelen. Gecontroleerd wordt of de uitgangspunten op de aangeleverde stukken om het betreffende aspect te kunnen toetsen in de juiste vorm zijn. Van ieder te toetsen aspect wordt nagegaan of de uitgangspunten juist zijn en of de uitkomsten aannemelijk zijn. De maatgevende berekeningen worden gecontroleerd, dan wel nagerekend.
4	Integraal toetsen	Alles in samenhang controleren. Gecontroleerd wordt of de uitgangspunten op de stukken, aangeleverd om het betreffende aspect te kunnen toetsen, in de juiste vorm zijn. Van ieder te toetsen aspect wordt nagegaan of de uitgangspunten juist zijn en worden de uitkomsten gecontroleerd/ nagerekend.

3 Deel C - Toezicht en Handhaving

3.1 Inleiding

Toezicht en handhaving binnen het omgevingsrecht vormen een essentiële pijler onder de borging van een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. De gemeente heeft hierin een wettelijke taak om te zorgen dat regels worden nageleefd en om in te grijpen waar dat niet gebeurt. Dit is niet alleen een verantwoordelijkheid, maar ook een noodzakelijke voorwaarde om de kwaliteit van de leefomgeving te waarborgen en het vertrouwen in de overheid te behouden.

Met de invoering van de Omgevingswet is het speelveld voor toezicht en handhaving ingrijpend veranderd. De wet introduceert een integrale benadering van de fysieke leefomgeving, waarin regels worden vereenvoudigd en meer ruimte wordt geboden voor lokaal maatwerk. Dit vraagt van toezichthouders en handhavingsjuristen een flexibele en risicogerichte aanpak. Het is essentieel dat we onze capaciteit en middelen inzetten waar de risico's het grootst zijn en waar de maatschappelijke opgave de meeste urgentie heeft.

Met de invoering van de Omgevingswet is de beginselplicht tot handhaving in de wet verankerd (artikel 18.1 Omgevingswet). Ook niet-ambtenaren kunnen nu toezichthouders zijn. Nieuw is dat het binnentreden van woningen niet meer zondermeer is toegestaan. Daarvoor is een expliciete aanwijzing nodig. De mogelijkheden tot het opleggen van een bestuurlijke boete zijn uitgebreid naar regels over bouwen, slopen, gebruik en in stand houden van bouwwerken (bijvoorbeeld de informatieplichten) en bij de erfgoedregels. Bestuursrechtelijk kan medewerking aan de toezichthouder afgedwongen worden (opgenomen in Algemene wet bestuursrecht). Het intrekken van begunstigende beschikkingen is verruimd. Tenslotte is de expliciete bouwstop, die nog in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) was opgenomen, vervallen.

Toezicht houden en handhaven binnen het omgevingsrecht betekent altijd keuzes maken. We kunnen niet overal tegelijk zijn en daarom is het van belang om prioriteiten te stellen. Deze prioriteiten worden bepaald op basis van een risicoanalyse (Effect van overtreding × Kans dat het effect zich voordoet). We kijken naar de impact op veiligheid, gezondheid en milieu. Daarnaast wordt er gekeken naar de maatschappelijke opgaven die voortvloeien uit de Omgevingswet, zoals de transitie naar duurzame energie, het versterken van de kwaliteit van de leefomgeving en de constructieve veiligheid en brandveiligheid van de bebouwde omgeving.

Risicogericht en opgavegericht werken zijn daarom de hoekstenen van ons beleid. We richten onze inspanningen op die plekken en thema's waar de risico's het grootst zijn en waar onze interventies het meeste effect sorteren. Dit betekent dat we, naast het naleven van regels, ook een proactieve rol spelen in het ondersteunen en stimuleren van initiatieven die bijdragen aan de bredere maatschappelijke doelen die de Omgevingswet beoogt te bereiken.

Dit hoofdstuk van het beleidsplan zet de koers uit voor een effectief en doelgericht toezicht- en handhavingsbeleid dat bijdraagt aan de realisatie van een veilige, duurzame en gezonde leefomgeving, in lijn met de uitgangspunten van de Omgevingswet.

OPBOUW EN LEESWIJZER VAN DIT HOOFDSTUK

In dit hoofdstuk kijken we terug naar de beleidsperiode 2020-2024. De belangrijkste conclusies uit die periode nemen we mee in dit beleidsplan. We schetsen de belangrijkste opgaven in de fysieke leefomgeving voor toezicht en handhaving. Vervolgens volgen we de beleidscyclus. Zoals dit ook volgt uit de cyclus van een Uitvoerings- en handhavingsstrategie (Beleid). Het op basis daarvan opstellen van een tweejaarlijks UP UH (Uitvoering). En vervolgens in een JR UH afleggen van verantwoording (Monitoring). We beschrijven de doelstellingen die we willen bereiken en geven daarbij de randvoorwaarden voor de uitvoering. Zoals het belang van het vaststellen van uitvoerbaar (financieel & handhaafbaar) beleid. Daarna volgt de uitvoering waaronder het

realisatieproces. Dat gaat over communicatie, het beoordelen en afhandelen van meldingen en informatieplichten en het uitvoeren van toezicht tijdens de realisatiefase. Maar ook in de bestaande bouw zoals het periodiek toezicht op brandveiligheid. Het behandelen van klachten, verzoeken om handhaving en de uitvoering van handhaving en gedogen volgen daarna. De laatste fase in de beleidscyclus is het monitoren van de uitvoering en de sturingsmechanismen om het beleid en de uitvoering bij te sturen.

3.2 Terugblik beleidsperiode 2020-2024

De beleidsperiode 2020-2024 binnen toezicht en handhaving van het omgevingsrecht is gekenmerkt door diverse uitdagingen en ontwikkelingen. De uitvoering van de taken heeft te kampen gehad met capaciteitsproblemen, veranderende wetgeving en de toenemende complexiteit van de opgaven. Ondanks het structurele tekort aan personeel zijn belangrijke stappen gezet om de kwaliteit van de fysieke leefomgeving te waarborgen, met nadruk op brandveiligheid, constructieve veiligheid, bouwveiligheid en het tegengaan van illegale bewoning, waaronder woningsplitsing.

CAPACITEIT EN WERKDRUK

De afgelopen jaren heeft de gemeente voortdurend meer werk te verwerken dan de beschikbare capaciteit aankan. Ondanks de inzet van extra middelen voor een tijdelijke inhaalslag, bleven de werkzaamheden de capaciteit overstijgen. Dit leidde tot het maken van strikte keuzes: zaken met een lage of gemiddelde prioriteit konden vaak niet worden opgepakt, terwijl het aantal handhavingsverzoeken en zaken met hoge prioriteit jaarlijks groeide. Dit structurele tekort aan capaciteit vraagt om een heroverweging van de beschikbare middelen en de manier waarop toezicht en handhaving worden georganiseerd.

NIEUWE WETGEVING EN REGELGEVING

De invoering van de Omgevingswet en de Wkb bracht en brengt nieuwe uitdagingen met zich mee voor de uitvoering van het beleid. Deze wetgeving vraagt om aanpassingen in de processen en zorgt ervoor dat het toezicht op bouwprojecten en andere vergunningplichtige activiteiten anders wordt ingericht. Echter, de nieuwe wetgeving lost de capaciteitsproblemen niet op en zorgt zelfs voor een grotere druk op het bestaande personeel, omdat de uitleg van regels en het afhandelen van klachten en bouwmeldingen meer tijd vergen. De verwachting is dat de nieuwe wetgeving op de lange termijn niet alleen meer verantwoordelijkheden, maar ook kansen biedt om te werken aan een efficiëntere uitvoering.

INCIDENTENPOLITIEK EN REGELGEVING

De beleidsuitvoering wordt vaak beïnvloed door incidentenpolitiek. Nieuwe regelgeving wordt regelmatig ingegeven door incidenten, zoals de portiekbrand in Arnhem. Deze aanpak leidt tot snelle wetswijzigingen zonder voldoende aandacht voor de uitvoerbaarheid in de praktijk. Hoewel deze regels begrijpelijk zijn vanuit het oogpunt van publieke veiligheid, leidt het tot een versplinterd en gefragmenteerd beleidsveld dat moeilijk te handhaven is. Het zorgt ook voor een toename in de hoeveelheid tijd en menskracht die nodig is voor individuele beslissingen en handhavingsacties. Digitalisering en vereenvoudiging van processen kunnen hierbij helpen, maar alleen wanneer de onderliggende processen ook eenvoudiger en efficiënter worden ingericht.

REGELCOMPLEXITEIT

Het blijkt dat pogingen om wetgeving te vereenvoudigen, vaak leiden tot een paradoxale toename van de complexiteit. Dit belemmert de productiviteit van onze uitvoeringsorganisatie, die in de afgelopen jaren is gedaald als direct gevolg van deze complexiteit.

Het risico van 'over-maatwerk' dreigt ons bovendien te overspoelen. Als overheid kunnen we niet integraal voor iedereen maatwerk leveren zonder in te boeten op effectiviteit en transparantie. **WE MOETEN DAN OOK STREVEN NAAR EEN BALANS TUSSEN RECHTVAARDIGHEID EN UITVOERBAARHEID, WAARBIJ WE KRITISCH BLIJVEN KIJKEN NAAR DE NOODZAAK VAN REGELS EN DE WIJZE WAAROP DEZE REGELS IN DE PRAKTIJK HUN DOEL BEREIKEN.** Dit vraagt om een strategie waarin eenvoud,

proportionaliteit en een doelgerichte aanpak voorop staan om zo de gewenste maatschappelijke impact te realiseren zonder de uitvoeringslast onnodig te verzwaren.

TEKORT AAN GEKwalificeerd personeel

Een van de grootste knelpunten binnen de VTH-keten is het structurele tekort aan gekwalificeerd personeel. Vooral op het gebied van bouwtechnisch toezicht en constructie is het moeilijk om voldoende gekwalificeerde medewerkers te vinden en te behouden. De druk op de arbeidsmarkt maakt het bovendien steeds moeilijker om tijdelijk gekwalificeerd personeel in te huren tegen redelijke kosten.

CONCLUSIES EN AANDACHTSPUNTEN

De beleidsperiode 2020-2024 heeft duidelijk gemaakt dat de gemeente met aanzienlijke capaciteitsproblemen te kampen heeft en dat de huidige structuur van het toezicht en de handhaving niet voldoende is om de toenemende druk aan te kunnen. De komst van nieuwe wetgeving en de complexiteit van de taken vereisen structurele aanpassingen en investeringen. Op basis van de ervaringen van de afgelopen jaren richten we ons op de volgende zaken:

Vergroten van de capaciteit: Om adequaat toezicht en handhaving te kunnen blijven uitvoeren, is het noodzakelijk om te investeren in extra gekwalificeerd personeel. Dit geldt zowel voor vergunningverlening als voor toezicht en handhaving. Zeker bij de uitvoering van nieuwe taken en bij het vaststellen van beleid is een uitvoeringsparagraaf met middelen een vereiste.

Vereenvoudiging van processen: Om beter aan te sluiten op de beschikbare capaciteit en de nieuwe regelgeving, moet het beleid zich richten op de vereenvoudiging van procedures en de uitvoering van het toezicht.

Versterken van samenwerkingsverbanden: Samenwerking tussen publieke en private partijen moet worden geïntensiveerd om kennis en kunde beter te benutten. Experimenteren en het verbeteren van de samenwerking met o.a. de OD NZKG dragen bij aan een effectieve inzet van de beperkte capaciteit.

Doorontwikkeling van digitalisering: Digitalisering kan bijdragen aan een efficiëntere uitvoering van toezicht en handhaving, mits het gepaard gaat met vereenvoudiging van processen. Investeren in digitale tools moet hand in hand gaan met het stroomlijnen van de uitvoering. Ook de inzet van Artificial Intelligence biedt kansen in de (nabije) toekomst.

Continu evalueren van beleid: De toepassing en uitvoering van de Omgevingswet en de Wkb moeten continu geëvalueerd worden om te zorgen dat deze effectief worden toegepast en aansluiten bij de praktijk. Dit vraagt om een flexibele benadering waarbij de uitvoering van nieuwe regels nauwlettend wordt gevolgd.

De gemeente Aalsmeer staat de komende jaren voor grote uitdagingen, maar tegelijkertijd biedt de invoering van nieuwe wetgeving ook kansen om het omgevingsrecht op een meer efficiënte en toekomstbestendige manier in te richten. Door te investeren in capaciteit, samenwerkingsverbanden en vereenvoudiging kan de gemeente een belangrijke stap zetten naar een duurzamere en veiligere leefomgeving.

3.3 Beleidsopgave, doelstellingen en uitgangspunten

3.3.1 Toekomstige opgaven in de fysieke leefomgeving

De fysieke leefomgeving staat voor grote opgaven op het gebied van toezicht en handhaving. Hieronder staat een overzicht van de belangrijkste opgaven.

1. BRANDVEILIG GEBRUIK

Het waarborgen van de brandveiligheid is een belangrijke taak, vooral in risicovolle omgevingen zoals hotels, zorginstellingen, kinderdagverblijven en scholen. De uitdaging is hier het combineren van gebruiksveiligheid met efficiënte handhaving van regels. Waarbij de nadruk ligt op het regelmatig controleren van brandveiligheidsvoorzieningen zoals de bouwkundige brandveiligheid, brandveiligheidsinstallaties, vluchtroutes en het gebruik van brandveilige materialen. De invoering van de Omgevingswet en daarmee de verantwoordelijkheid om lokaal maatwerk te leveren, maakt het noodzakelijk dat de toezichtcapaciteit hierop wordt afgestemd. De samenleving vergrijst steeds sneller en mensen blijven langer thuis wonen mede door de beschikbaarheid van hulpmiddelen (trapliften/ scoormobielen). Dat heeft gevolgen voor de brandveiligheid.

Uitdagingen

- Sluitende controle van brandveiligheid in combinatie met flexibiliteit in regels.
- Opvolging van meldingen en klachten over het niet naleven van brandveiligheidsvoorschriften.
- Verouderde gebouwen voldoen vaak niet aan huidige brandveiligheidseisen.
- Langer thuis wonen vraagt om maatregelen op het gebied van brandveiligheid.

2. BRANDVEILIGHEID IN RELATIE TOT VERDUURZAMINGSOPGAVE IN DE BESTAANDE BOUW

De verduurzaming van de bestaande woningvoorraad (bijvoorbeeld door gevelisolatie, warmtepompen, zonnepanelen en de opkomst van thuisaccu's) heeft onbedoelde gevolgen voor brandveiligheid. Isolatiematerialen kunnen brandbaar zijn of giftige dampen afgeven bij brand, en de installatie van zonnepanelen introduceert nieuwe risico's zoals dakbranden door kortsluiting. Daarnaast kunnen installaties zoals warmtepompen of laadpalen in bestaande parkeergarages voor elektrische voertuigen extra risico's met zich meebrengen.

Uitdagingen

- Balans vinden tussen duurzaamheidseisen en brandveiligheidsnormen.
- De ontwikkelingen in de markt bewegen sneller dan de regelgeving met potentiële gevaarstelling.
- Het voorzien van duidelijke handhavingskaders voor installateurs en gebouweigenaren.
- Bewustwording bij particulieren en ondernemers over de gevolgen van verduurzamingsmaatregelen voor de brandveiligheid.

3. CONSTRUCTIEVE VEILIGHEID

Constructieve veiligheid richt zich op de sterkte en stabiliteit van bouwwerken. In de bestaande bouw zijn er steeds meer gevallen van constructieve gebreken door veroudering of onvoldoende onderhoud. Daarnaast kunnen aanpassingen aan gebouwen, vanwege duurzaamheidsaanpassingen, extra druk op constructies uitoefenen. Wij staan voor de uitdaging om hier proactief op te acteren.

Uitdagingen

- Het identificeren van kwetsbare gebouwen, vooral in binnenstedelijke gebieden.
- Integratie van nieuwe belastingeisen in bestaande constructies.
- Samenwerking met gebouweigenaren om constructieve veiligheid op lange termijn te waarborgen.

4. FUNDERINGSPROBLEMATIEK IN RELATIE TOT BESTAANDE BOUW

Funderingsproblematiek is ook in onze gemeente een groeiend probleem. Klimaatverandering, met name de dalende grondwaterstanden, versnelt de verzakking van funderingen, wat niet alleen constructieve schade veroorzaakt, maar ook risico's voor de veiligheid met zich meebrengt.

Uitdagingen

- Monitoring van funderingen van panden in risicogebieden.
- Bewustwording creëren bij eigenaren over de noodzaak van funderingsherstel.
- Handhaving en regulering van bouwactiviteiten in gebieden met funderingsproblemen.

5. WONEN

De druk op de woningmarkt, verstedelijking en de wens om woonruimte te verduurzamen, zorgen voor uitdagingen op het gebied van toezicht en handhaving. Gemeenten staan onder druk om voldoende woonruimte te creëren, terwijl bestaande woningen verduurzaamd moeten worden en tegelijkertijd moeten voldoen aan de veiligheidseisen.

Uitdagingen

- Handhaving van veiligheidseisen bij renovatie- en verduurzamingsprojecten.
- De ontwikkelingen in de markt bewegen sneller dan de regelgeving met potentiële gevaarstelling.
- De balans tussen het verhogen van de woningvoorraad en het handhaven van regelgeving over woonkwaliteit en veiligheid.
- Toezicht op illegale verbouwingen die de constructieve veiligheid in gevaar kunnen brengen.

SAMENVATTEND

Toezicht en handhaving in de fysieke leefomgeving zijn in toenemende mate complex door veranderende regelgeving, maatschappelijke druk en de verouderde bestaande bouwvoorraad. Het is essentieel dat toezichthouders en handhavingsjuristen goed worden getraind en ondersteund met actuele kennis over deze thema's. Wij zullen flexibel en proactief moeten opereren om in te spelen op de groeiende uitdagingen in brandveiligheid, verduurzaming, constructieve veiligheid, funderingsproblematiek en woningvraagstukken.

3.3.2 Collegeagenda

In de collegeagenda 2022-2026 zijn de belangrijkste ruimtelijke en uitvoeringsdoelstellingen opgenomen. Hieronder volgen de belangrijkste doelstellingen en opgaven.

Ruimtelijke doelstellingen

---

1. Wonen: Voldoen aan de grote vraag naar (betaalbare) woningen met een passende woningvoorraad en leefbare buurten. Actualisatie van de Woonagenda en invoering van opkoopbescherming. Pilotprojecten voor doorstroming op de woningmarkt en een centraal loket voor woonvragen.
2. Buitenruimte: Investeren in vergroening voor meer leefkwaliteit en natuurondersteuning. Focus op kwalitatief beheer en ontwikkeling van het centrumgebied.
3. Ruimtelijke Ordening: Opstellen van een Omgevingsvisie met participatie. Stroomlijning van initiatieven- en vergunningprocessen.
4. Duurzaamheid: Ontwikkelen van een Masterplan Energie en een Duurzaamheidsagenda. Begeleiding via het Servicepunt Energie en gebruik van subsidies.

Uitvoeringsdoelstellingen

---

1. Participatie: Vergroten van betrokkenheid van inwoners en ondernemers door betere vormen van inspraak. Opstellen van een participatievisie passend bij Aalsmeer. Nulmeting in 2023 naar inwonerstevredenheid over beleid en participatie.
2. Samenwerking: Betrekken van inwoners bij verduurzaming en verbetering van de leefomgeving.
3. Dienstverlening: Duurzame, multifunctionele inzet van gemeentelijk vastgoed.

Opgaven en uitgangspunten op het gebied van dienstverlening

---

1. Mensen centraal: De gemeente is er voor inwoners en ondernemers.
2. Betrokkenheid: Luisteren, verbinden, stimuleren, ondersteunen en uitvoeren.
3. Toekomstgericht: Verduurzaming, innovatie en flexibiliteit in beleid en aanpak.
4. Verbinding: Fysieke en sociale aspecten worden geïntegreerd in projecten en pilots.

3.3.3 Doelstellingen

De gemeente is verantwoordelijk voor het toezicht op de naleving en de handhaving van wet- en regelgeving. *ALS WIJ TIJDENS HET HOUDEN VAN TOEZICHT CONSTATEREN DAT SPRAKE IS VAN EEN ACTIVITEIT DIE IN STRIJD IS MET DE WET- OF REGELGEVING OF VERGUNNINGVOORSCHRIFTEN, TREDEN WIJ BINNEN DE KADERS VAN WET- EN REGELGEVING, ACTUELE JURISPRUDENTIE EN DIT BELEIDSPLAN HANDHAVEND OP.*

De doelstellingen van toezicht en handhaving zijn:

- Handhaving is geen doel op zich, maar altijd gericht op het bereiken van het achterliggende doel, namelijk gewenst gedrag, dat door naleving van die regels wordt beoogd. Naleving wordt dan ook voor een groot deel bereikt door bekendheid van de regels en draagvlak en begrip daarvoor. Heldere voorlichting en communicatie vanuit de gemeente is hierbij van groot belang.
- Versterken van eigen verantwoordelijkheid van burgers en bedrijven. We maken hen bewust van de regels en wat de achterliggende doelen daarvan zijn. Op die manier dragen we bij aan een betere naleving en zorgen we voor een preventieve werking.
- Door toezicht en handhaving wordt duidelijk of het beoogde maatschappelijke effect van het (gemeentelijk) beleid ook wordt gerealiseerd. Handhaving heeft daarbij een regulerend effect: burgers en bedrijven mogen en moeten weten dat de gemeente optreedt tegen diegenen die wetten en regels met voeten treden.
- Het controleren op de naleving van regels draagt bij aan de naleving door de preventieve werking van toezicht: voorkomen wordt dat een gevaarlijke en/of ongewenste situatie ontstaat of dat overtreding van een wettelijk voorschrift plaatsvindt. Toezichthouders wijzen burgers en bedrijven op de regels, leggen het belang van die regels uit en geven voorlichting over de wijze waarop voldaan kan worden aan de regels. Voor optimale preventieve werking zullen toezichthouders zichtbaar aanwezig moeten zijn. Dat kan ook betekenen dat toezichtsacties vooraf kenbaar worden gemaakt via de media om op die manier bekendheid te geven aan de regels en de naleving van regels te bevorderen.
- Bij het niet naleven van regels kan hiertegen worden opgetreden: de repressieve werking van handhaving. Repressief optreden heeft een tweeledige functie. In de eerste plaats wordt de overtreder niet alleen 'aangepakt', bovendien wordt de onveilige of ongewenste situatie ongedaan gemaakt. Hierdoor worden de regels alsnog nageleefd en het beoogde effect gerealiseerd en wordt eventuele schade hersteld. In de tweede plaats heeft streng en rechtvaardig optreden ook een preventieve werking. Aan de samenleving wordt via repressief optreden duidelijk gemaakt dat de overheid waar nodig daadkrachtig optreedt.

Hieronder is op hoofdlijnen per hoofdactiviteit de koppeling gelegd tussen de algemene doelen, strategieën, operationele doelen, acties en resultaten.

Bouwen

Algemene doelen	▪ Nieuwe en bestaande gebouwen zijn constructief veilig en brandveilig. ▪ Bouwwerkzaamheden leiden niet tot onveilige situaties voor de omgeving.
Strategieën	▪ Meldingen en informatieplichten afhandelen volgens de vastgestelde strategie. ▪ Toezichtprotocol ▪ Landelijke handhavingsstrategie ▪ Bouw- en sloopveiligheid ▪ Strategieën kwaliteitsborging voor het bouwen
Operationele doelen	▪ Het toezicht wordt uitgevoerd volgens Toezichtprotocol. ▪ Alle in gebruik genomen gebouwen voldoen aan de eisen voor constructieve veiligheid en brandveiligheid.
Acties (UP UH)	▪ Toezicht houden volgens de vastgestelde controlemomenten. ▪ Voorlichting geven over eigen verantwoordelijkheid, brandveiligheid, constructieve veiligheid en kwaliteitsborging.
Resultaten (JR UH)	▪ Aantal en resultaten ontvangen bouwmeldingen, informatieplichten en gereedmeldingen. ▪ Aantal uitgevoerde controles. ▪ Over welke onderwerpen is gecommuniceerd.

Brandveilig gebruik

Algemene doelen	▪ Gebouwen zijn veilig voor personen, kunnen tijdig ontruimd worden en bij brand wordt schade aan omliggende panden beperkt. ▪ Bluswatervoorzieningen zijn bereikbaar en operationeel.
Strategieën	▪ Meldingen en informatieplichten afhandelen volgens de vastgestelde strategie. ▪ Periodiek toezicht volgens de toezichtstrategie. ▪ Handhaving volgens de sanctiestrategie.
Operationele doelen	▪ 95% van de geplande brandveiligheidscontroles worden uitgevoerd. ▪ De gemeentelijke panden voldoet aan de brandveiligheidseisen. ▪ 75% van de ingediende meldingen is ontvankelijk. ▪ 100% van de inspecteurs in vaste dienst volgt jaarlijks een bijscholing of training op het gebied van brandveiligheid. ▪ Alle niet-openbare bluswatervoorzieningen geven aantoonbaar voldoende capaciteit.
Acties (UP UH)	▪ Behandelen meldingen en informatieplichten en incidentmeldingen over brandveiligheid. ▪ Oplevercontroles meldingen brandveilig gebruik, (administratieve) periodieke controles. ▪ Prognose handhavingzaken en handhavingsverzoeken. ▪ Voorlichting geven over brandveiligheid en eigen verantwoordelijkheid.
Resultaten (JR UH)	▪ Hoeveel meldingen en informatieplichten zijn ingediend, hoeveel zijn er ontvankelijk. ▪ Zijn alle controles uitgevoerd, voldoen alle inrichtingen, bouwwerken en niet openbare bluswatervoorzieningen aan de eisen.

	▪ Hoeveel keer moest er handhavend opgetreden worden en hoeveel verzoeken om handhaving zijn afgedaan met welk resultaat. Is met de uitgevoerde acties de brandveiligheid verbeterd? ▪ Over welke onderwerpen is gecommuniceerd.

Omgevingsplan

Algemene doelen	▪ Evenwichtige toedeling van functies aan locaties (ETFAL) betekent dat er een balans bestaat tussen verschillende functies die locaties binnen een gebied kunnen vervullen. Deze regels houden meer in dan alleen het bestemmen in het omgevingsplan. Optimale toedeling van de beperkte ruimte aan functies waarbij bescherming van gebruikers en de leefomgeving vooropstaat en overlast en gevaarlijke situaties worden voorkomen.
Strategieën	▪ Toezicht- en handhaving na verzoek om handhaving, op basis van signaaltoezicht of bij eigen waarnemen.
Operationele doelen	▪ Toezicht uitvoeren volgens vastgestelde prioritering. ▪ Handhaving volgens LHSO en de vastgestelde prioriteiten.
Acties (UP UH)	▪ Uitvoeren controles. ▪ Behandelen handhavingsverzoek. ▪ Handhavend optreden.
Resultaten (JR UH)	▪ Hoeveel keer moest er handhavend opgetreden worden en hoeveel verzoeken om handhaving zijn afgedaan met welk resultaat.

3.3.4 Uitvoerbaar en handhaafbaar beleid en regelgeving

Het vaststellen van uitvoerbaar en handhaafbaar beleid en regelgeving is van cruciaal belang voor het bevorderen van een stabiele, rechtvaardige en veilige leefomgeving. Het is essentieel voor het bereiken van de eerder geschetste doelstellingen. De gemeente staat dicht bij burgers en heeft een directe invloed op de dagelijkse kwaliteit van leven. Daarom is het essentieel dat beleidsvorming niet slechts reageert op incidenten of tijdelijke crises, maar dat er een lange termijnvisie wordt gehanteerd. Incidentenpolitiek – *beleid dat voortkomt uit specifieke gebeurtenissen zonder oog voor de bredere context* – kan leiden tot ad-hoc beslissingen die de samenhang en consistentie van gemeentelijk beleid ondermijnen.

Een goed doordacht en strategisch beleid gaat verder dan de directe oplossing van een probleem. Het kijkt naar de structurele oorzaken en biedt ruimte voor duurzame oplossingen die passen binnen de maatschappelijke ontwikkeling, beschikbare middelen en wet- en regelgeving. Hierbij is het van belang dat het beleid uitvoerbaar is, wat betekent dat het aansluit op de praktische mogelijkheden van de gemeentelijke organisatie. De uitvoering moet realistisch zijn gezien de beschikbare middelen, mankracht en expertise. Te ambitieuze of onduidelijke beleidsdoelen kunnen leiden tot frustratie binnen de organisatie en bij de burgers, wat uiteindelijk het draagvlak verzwakt.

Daarnaast moet het beleid handhaafbaar zijn. Dit betekent dat de regels en voorschriften die worden opgesteld duidelijk, rechtvaardig en controleerbaar zijn. Zonder een goede handhaafbaarheid kunnen regels hun gezag verliezen, wat leidt tot willekeur en rechtsonzekerheid. Dit heeft een negatief effect op de geloofwaardigheid en kan leiden tot een verminderd vertrouwen van burgers in de gemeentelijke organisatie.

BELEID MET NIEUWE TAKEN OF NIEUWE REGELGEVING DAT VASTGESTELD WORDT ZONDER UITVOERINGS-PARAGRAAF (BORING ORGANISATORISCHE RANDVOORWAARDEN WAARONDER SYSTEMEN EN PROCEDURES, MENSEN EN FINANCIËLE MIDDELEN) KAN NIET WORDEN UITGEVOERD. De capaciteit die beschikbaar is wordt al ingezet op de huidige taken zoals bepaald in het UP UH. En dat UP UH is leidend voor de uitvoering.

3.3.5 *Beginselflicht tot handhaven*

Een belangrijk uitgangspunt bij handhaving is dat de gemeente in beginsel over moet gaan tot handhaving bij overtreding van wet- en regelgeving waarvoor de gemeente het bevoegd gezag is. Dit wordt de beginselflicht tot handhaving genoemd. In de jurisprudentie is over deze beginselflicht de volgende standaardoverweging tot stand gekomen:

'GELET OP HET ALGEMEEN BELANG DAT IS GEDIEND MET DE HANDHAVING, ZAL IN GEVAL VAN OVERTREDING VAN EEN WETTELIJK VOORSCHRIFT HET BESTUURSORGaan DAT BEVOEGD IS MET BESTUURSDWANG OF EEN LAST ONDER DWANGSOM OP TE TREDEN, IN DE REGEL VAN DEZE BEVOEGDHEID GEBRUIK MOETEN MAKEN. SLECHTS IN BIJZONDERE OMSTANDIGHEDEN MAG VAN HET BESTUURSORGaan WORDEN GEVERGD DIT NIET TE DOEN. DIT KAN ZICH VOORDOEN ALS CONCREET ZICHT OP LEGALISATIE BESTAAT. VOORTS KAN HANDHAVEND OPTREDEN ZODANIG ONEVENREDIG ZIJN IN VERHOUDING TOT DE DAARMEE TE DIENEN BELANGEN DAT VAN OPTREDEN IN DIE CONCRETE SITUATIE BEHOORT TE WORDEN AFGEZIEN'.

Met de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2024 is de beginselflicht tot handhaving geformaliseerd in de wet. In artikel 18.1 lid 3 van de Omgevingswet staat dat bestuursorganen verplicht zijn om een bestuurlijke sanctie op te leggen en uit te voeren wanneer iemand handelt of iets nalaat in strijd met de regels van deze wet.

Ondanks de beginselflicht tot handhaving kan in bepaalde gevallen worden besloten om niet tot handhaving over te gaan en slechts te waarschuwen of dat op een later moment te doen. Dit heeft te maken met het spanningsveld tussen de omvang van de taken op het terrein van toezicht en handhaving enerzijds en de daarvoor beschikbare capaciteit anderzijds. Daarom is het noodzakelijk om keuzes te maken op basis van vastgestelde prioriteiten. Handhaven op de langere termijn ('uitgesteld handhaven') kan juist een bewuste strategische keuze zijn bij integraal programmatisch handhaven. Uitgesteld handhaven moet dan ook niet verward worden met gedogen. In situaties waarbij sprake is van gedogen wordt een gedoogbeschikking afgegeven.

Prioriteiten stellen in handhavingsbeleid mag, maar geheel afzien van handhaving niet. De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State oordeelt dat prioritering in handhavingsbeleid is toegestaan, maar dat beleid dat inhoudt dat tegen overtredingen die in het handhavingsbeleid een lage prioriteit hebben in het geheel niet handhavend zal worden opgetreden, rechtens niet aanvaardbaar is, omdat daarmee het te handhaven wettelijk voorschrift wordt ondergraven.

3.3.6 *Risicoanalyse en prioritering*

Het stellen van prioriteiten op basis van een risicoanalyse is niet nieuw. Er is namelijk niet genoeg capaciteit om alle overtredingen aan te pakken en overal toezicht op te houden. De komst van de Omgevingswet is wel de kans om hiervoor opnieuw aandacht te vragen. GELET OP DE UITGANGSPUNTEN VAN DE OMGEVINGSWET BLIJVEN ER IN EEN IDEALE SITUATIE ALLEEN NOODZAKELIJKE REGELS OVER MET EEN DUIDELIJK DOEL. DEZE REGELS VORMEN SAMEN DE HARDE ONDERGRENSEN TER BESCHERMING VAN DE FYSIEKE LEEFOMGEVING. ELKE REGEL IS DAN EVEN BELANGRIJK OM TE HANDHAVEN. We zitten nu nog in een overgangsfase (transitie) die nog zeker tot 2032 duurt. We moeten dus keuzes blijven maken.

Per onderwerp is op basis van de risicomatrix een risicoanalyse uitgevoerd. Vervolgens is de relatie gelegd met de doelstellingen en de eerdergenoemde belangrijkste opgaven. Tenslotte is op basis

daarvan de prioriteit bepaald. Bij het vaststellen van de onderwerpen (taken en opgave) zijn de resultaten van de afgelopen jaren verwerkt. Om die reden is een eenvoudigere, meer op de actualiteit en het UP UH gebaseerde, indeling gemaakt. De prioriteit kan hoog, gemiddeld of laag zijn. In bijlage IV - RISICOMATRIX TOEZICHT EN HANDHAVING FYSIEKE LEEFOMGEVING INCLUSIEF TOELICHTING - is per onderwerp de prioriteit opgenomen. In deze bijlage staat ook een toelichting op de risicomatrix.

Hoge prioriteit

Zaken met een hoge prioriteit worden altijd zo snel mogelijk (binnen de beschikbare capaciteit) opgepakt.

Gemiddelde prioriteit

Zaken die een gemiddelde prioriteit hebben worden opgepakt als daarvoor voldoende capaciteit beschikbaar is. Dergelijke zaken kunnen ook als project, met een apart budget, worden uitgevoerd.

Lage prioriteit

Ten aanzien van onderwerpen met een lage prioriteit wordt in principe geen regulier of periodiek toezicht en handhaving uitgeoefend. Bij zaken met een lage prioriteit wordt de overtreding gewraakt en wordt de overtreder gewezen op zijn eigen verantwoordelijkheid om de regels na te leven en de privaatrechtelijke consequenties als niet aan de regels wordt voldaan. Is er sprake van een specifieke projectmatige aanpak dan wordt in die aanpak de toezicht- en handhavingsstrategie bepaald.

3.3.7 Projectmatig handhaven

Binnen de huidige formatie is er geen capaciteit beschikbaar voor actieve opsporing bij niet in het UP UH geprogrammeerde taken. Er is weinig ruimte om te schuiven of keuzes te maken met de inzet van middelen. **DE FORMATIE IS MOMENTEEL VOLLEDIG GERICHT OP HET MINIMALE NIVEAU VAN NOODZAKELIJKE TAKEN, ZOALS BOUWTOEZICHT, CONSTRUCTIEVE VEILIGHEID, DE BEHANDELING VAN KLACHTEN, VERZOEKEN OM HANDHAVING EN HET WAARBORGEN VAN BRANDVEILIG GEBRUIK.** Hierdoor kunnen we niet verder opschalen of extra capaciteit vrijmaken voor andere handhavingstaken buiten deze kernactiviteiten.

Op het moment dat de capaciteit het toelaat wordt thematisch of per onderwerp een strategie uitgewerkt en opgenomen in het UP UH.

Bij de aanpak van andere onderwerpen is een projectmatige aanpak noodzakelijk. Recente uitspraken leiden ertoe dat in veel gevallen handhaving van individuele gevallen op gespannen voet staan met het gelijkheidsbeginsel. De rechtbank Den Haag heeft bijvoorbeeld op 27 september 2024 uitspraak ([ECLI:NL:RBDHA:2024:16311](#)) gedaan over het beroep van eigenaren van percelen tegen het besluit van een gemeente om een last onder dwangsom op te leggen. Deze dwangsom was opgelegd omdat er bouwwerken waren geplaatst zonder de vereiste omgevingsvergunning. De rechtbank oordeelde dat de bouwwerken niet vallen onder het overgangsrecht en dat er geen concreet zicht op legalisatie bestaat. Echter, de rechtbank concludeerde ook dat de gemeente niet

consistent handhaaft, omdat niet aannemelijk is gemaakt dat vergelijkbare overtredingen in de buurt worden gecontroleerd en aangepakt. Ondanks dat de gemeente betoogde dat zij een gefaseerde aanpak volgt. Deze was echter onvoldoende concreet. Hierdoor is sprake van strijd met het gelijkheidsbeginsel. De handhavingsbesluiten zijn vernietigd.

Een goed onderbouwde projectmatige aanpak vereist een gedegen plan waarin de uitvoering zorgvuldig is voorbereid, georganiseerd en gebudgetteerd.

PROJECTMATIGE AANPAK VAN GELIJKE OVERTREDINGEN WAARBIJ HANDHAVING WORDT UITGESTELD

Een projectmatige aanpak houdt in dat de gemeente ervoor kiest om soortgelijke overtredingen gezamenlijk en planmatig aan te pakken. Dit kan efficiënter zijn en bijdragen aan een consistente en effectieve handhaving. Het uitstellen van individuele handhavingsacties kan in dit kader gerechtvaardigd zijn als er een concreet en tijdgebonden plan van aanpak is.

Uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State blijkt dat een projectmatige aanpak onder bepaalde omstandigheden een legitieme reden kan zijn om handhaving tijdelijk uit te stellen:

- **Concreet en tijdgebonden plan:** Het bestuursorgaan moet een duidelijk plan hebben waarin staat hoe en binnen welke termijn de overtredingen worden aangepakt.
- **Geen onevenredige benadeling:** Het uitstel mag niet leiden tot onevenredige nadelen voor belanghebbenden, zoals omwonenden die hinder ondervinden van de overtreding.
- **Transparantie en motivering:** Het besluit om handhaving uit te stellen moet deugdelijk worden gemotiveerd en aan betrokkenen worden gecommuniceerd.

EEN ALGEMENE BELEIDSMATIGE KEUZE VOOR EEN PROJECTMATIGE AANPAK IS NIET VOLDOENDE OM VAN HANDHAVING AF TE ZIEN OF DEZE UIT TE STELLEN ZONDER VERDERE MOTIVERING.

Voorwaarden voor uitstel van handhaving via een projectmatige aanpak

1. Concreet Plan van Aanpak

Het plan moet specifiek zijn voor de overtredingen in kwestie en omvatten:

- Doelstellingen
- Tijdspad
- Middelen en maatregelen
- Verwachte resultaten

2. Belangenafweging

De gemeente moet de belangen van alle betrokken partijen afwegen:

- Verzoeker: Heeft (direct) last van de overtreding.
- Overtreder: Heeft belang bij duidelijkheid over de handhaving.
- Algemeen belang: Naleving van wet- en regelgeving en bescherming van de fysieke leefomgeving.

3. Rechtszekerheid

- Het uitstel mag niet leiden tot rechtsonzekerheid voor betrokkenen.
- Er moet duidelijkheid zijn over wanneer en hoe de handhaving zal plaatsvinden.

4. Motivering en Communicatie

- Het besluit om handhaving uit te stellen moet goed worden gemotiveerd.
- Betrokkenen moeten op de hoogte worden gesteld van het projectmatige plan en de redenen voor het uitstel.

3.3.8 Kengetallen

Kengetallen spelen een cruciale rol bij het uitvoeren van onze taken zoals het toezicht op vergunningen, het behandelen van meldingen en informatieplichten, en het uitvoeren van controles en het behandelen van handhavingszaken. Ze bieden een objectieve en meetbare basis om de werkzaamheden te plannen, de voortgang en effectiviteit van werkzaamheden te monitoren en te evalueren. En zijn cruciaal voor het maken van keuzes in het UP UH. Daarnaast kunnen we met

kengetallen een goede inschatting maken van de noodzakelijke capaciteit bij nieuwe beleidsuitvoering of bij een projectmatige aanpak van bepaalde onderwerpen.

Kengetallen bieden sturingsinformatie die helpt bij het maken van strategische beslissingen, het verbeteren van werkprocessen, en het verhogen van de effectiviteit van toezicht en handhaving.

In de afgelopen jaren zijn zowel qua aantallen als uren kengetallen verzameld. Vanwege de beperkt beschikbare capaciteit zijn vooral het aantal uren per taak/zaak cruciaal. Deze leggen we dan ook voor deze beleidsperiode vast. Uiteraard veranderen kengetallen door een aangepaste werkwijze of verandering van regelgeving. De Omgevingswet en de Wkb zijn van invloed op de kengetallen. We blijven deze dan ook monitoren. In bijlage V - KENGETALLEN - zijn de huidige kengetallen opgenomen.

3.4 Uitvoering

Deze paragraaf richt zich op de realisatie- en beheersfase binnen de fysieke leefomgeving. Het proces begint bij communicatie, gaat vervolgens over naar het beoordelen van meldingen en informatieplichten, waarna toezicht en handhaving aan bod komen, en sluit af met gedogen.

3.4.1 *Communicatie*

Als de regels bekend en begrijpelijk zijn, de regels handhaafbaar zijn en er draagvlak voor deze regels is, zal dat leiden tot betere naleving van de regels. Goede communicatie vanuit de gemeente is daarbij een belangrijk instrument. In deze communicatiestrategie is kort uitgewerkt welke instrumenten toegepast kunnen worden om de kennis en bewustwording bij burgers en bedrijven te vergroten. Dit met als doel de spontane naleving van wet- en regelgeving te bevorderen. De acties worden opgenomen in het UP UH en vinden veelal ad hoc plaats vanwege actualiteiten en maatschappelijke ontwikkelingen.

Waar mogelijk worden voorlichting en communicatie ingezet als middel van preventieve handhaving om naleving te bevorderen. Bijvoorbeeld bij nieuwe wet- en regelgeving worden burgers en bedrijven geïnformeerd. Zowel collectieve voorlichting als communicatie met individuele burgers en goed afgebakende doelgroepen (bijv. kamerverhuurders, verenigingen van eigenaren, aannemers, projectontwikkelaars, winkeliers, hoteleigenaren of bouwbedrijven) is een vorm van preventieve handhaving en helpt om overtredingen te voorkomen.

De communicatie met inwoners moet sneller en vaker digitaal. Wij houden rekening met laaggeletterdheid. We passen de communicatie aan op de doelgroep en de boodschap: soms digitaal, soms mondeling en soms met de post. We herzien continue onze voorlichtings- en handhabingsbrieven zodat voor iedereen duidelijk is wat van hen verwacht wordt.

Communicatie wordt op verschillende manieren ingezet binnen de gemeentelijke organisatie:

- Bij het eerste contact tussen gemeente en burger of bedrijf wordt eerstelijns informatie verstrekt over de relevante wet- en regelgeving. Ook volledige en actuele informatie op de gemeentelijke website is hierbij van groot belang. De informatie draagt bij aan de kennis van de regels waarmee de acceptatie en naleving wordt bevorderd.
- Door middel van voorlichting en communicatie kan met de inzet van verschillende middelen de (spontane) naleving worden beïnvloed en vergroot. Daarbij wordt gebruik gemaakt van onder meer:
  - Voorlichting over wet- en regelgeving en beleid middels brochures/folders, de website van de gemeente en voorlichtingsbijeenkomsten.
  - Voorlichting over algemeen toezicht en de naleefstrategie middels brochures en persberichten.
  - Jaarverslagen met onder andere gegevens over de constatering en handhavingscontroles.

- o Artikelen en persberichten over programma, projecten en (de resultaten van) handhavingsacties.
- o Voorlichting over algemene of jaarlijks terugkerende onderwerpen of actualiteiten (asbest, platte daken, brandveiligheid, eigen verantwoordelijkheid).

Media-aandacht voor handhaafzaken kan ook een preventief effect hebben. Het informeren van de media over handhavingsacties gebeurt echter met terughoudendheid en met oog voor de belangen (privacy) van de betrokkenen.

Communicatiestrategie brandveilig gebruik

De communicatiestrategie bij brandveilig gebruik richt zich op 4 onderwerpen.

1. De meest voorkomende geconstateerde overtredingen en de uitgave "Essentiële Controlepunten Brandveiligheid" voor veilig gebruik en een veilig gebouw.
2. Het op tijd en volledig indienen van gebruiksmeldingen en informatieplichten.
3. Veilige versiering tijdens de feestdagen.
4. Brandveiligheid aspecten langer thuis wonen mede door de beschikbaarheid van hulpmiddelen (trapliften/ scoormobielen).

In het UP UH nemen we op welke acties we in dat jaar uitvoeren. Onderwerpen die aanbod komen zijn onder meer platte daken, stookoverlast en het verbod op lodenleidingen. Samen met de afdeling communicatie maken we een communicatieplan.

3.4.2 Beoordelen van vergunningen en afhandelen van meldingen en informatieplichten

In deze paragraaf wordt ingegaan op het proces van het beoordelen van constructies bij vergunningaanvragen en het zorgvuldig afhandelen van meldingen en informatieplichten. Hierbij staan zorgvuldigheid, transparantie en een efficiënte afhandeling centraal. Deze paragraaf beschrijft de criteria waaraan vergunningaanvragen worden getoetst en de wijze waarop meldingen en informatieplichten worden afgehandeld. Het doel is om een duidelijke werkwijze te bieden die helpt bij het bevorderen van een consistente en kwalitatief hoogwaardige afhandeling.

Met het melden van een activiteit geeft degene die de activiteit uitvoert aan te (zullen) voldoen aan de algemene regels. De melding geeft het college de mogelijkheid om op basis van risico's en prioriteiten het toezicht vorm te geven. Het is echter wel van belang om deze risico's en prioriteiten op waarde in te schatten. Om die reden is beleidsmatig vastgelegd hoe wij meldingen afhandelen.

3.4.2.1 Beoordelen van constructies bij vergunningen

Beleidslijn constructieve toetsing omgevingsvergunningen

De constructieve toets bestaat uit een volledigheidstoets en een inhoudelijke toets. In de basis wordt een aanvraag omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen getoetst aan de voorschriften uit het Bbl, waarin de kwaliteitseisen voor gebouwen zijn vastgelegd. In afdeling 8.3 van het Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) staan de beoordelingsregels voor de omgevingsvergunning voor de technische bouwactiviteit.

Voor zover de aanvraag betrekking heeft op de technische bouwactiviteit, wordt de omgevingsvergunning alleen verleend als:

- Aannemelijk is dat wordt voldaan aan de regels van hoofdstuk 4 van het Bbl en de maatwerkregels die volgens artikel 4.7 van dat besluit in het omgevingsplan zijn gesteld (nieuwbouw).
- Aannemelijk is dat wordt voldaan aan de regels van hoofdstuk 5 van het Bbl (verbouw).

Uit het bovenstaande blijkt dat de toets aan de kwaliteitseisen van het Bbl een aannemelijkheidstoets betreft en het bevoegd gezag hierin een zekere beoordelingsvrijheid heeft.

De wijze waarop de gemeente invulling geeft aan deze beoordelingsvrijheid is vastgelegd in het beleidsstuk - CONSTRUCTIEVE TOETSING, VERSIE 4.0. Dit beleidsstuk is opgenomen in bijlage VI.

Beleidslijn constructieve toetsing evenementenvergunningen

Bij verschillende evenementen worden constructies geplaatst zoals tenten, podia, licht- en geluidsmasten, kramen en overkappingen. Deze constructies vallen niet onder de bouwregelgeving.

De constructieve veiligheid van bouwwerken bij evenementen is daarom onderdeel van de evenementenvergunning op basis van de Algemene plaatselijke verordening. Daarvoor maken we gebruik van de COBc Richtlijn "[Constructieve Toetsingscriteria Evenementenvergunning](#)" (versie november 2018). We volgen altijd de meest actuele versie van deze richtlijn.

Beoordelingsstrategie constructieve veiligheid evenementen

Niet elk bouwwerk bij elk evenement hoeft van tevoren beoordeeld te worden of moet ter plaatse gecontroleerd worden. Uitgangspunt is de eigen verantwoordelijkheid van de organisator van het evenement voor de constructieve veiligheid van bouwwerken. We gaan er daarbij vanuit dat bouwwerken bij evenementen worden geplaatst en gebruikt volgens de op die bouwwerken en constructies van toepassing zijnde productspecificaties.

In onderstaande matrix is op basis van het Besluit brandveilig gebruik en basishulpverlening overige plaatsen, de risicoscan evenementen Aalsmeer en de COBc Richtlijn "Constructieve Toetsingscriteria Evenementenvergunning" (versie november 2018) een toetsingsniveau vastgesteld voor de constructieve toetsing van bouwwerken.

Evenementencategorie	Toetsniveau
Kleine bouwwerken o.a. bouwsels met een vloeroppervlakte kleiner dan 25 m ² en een hoogte kleiner dan 5 m, podia waarvan de vloerhoogte maximaal ca. 1 meter is, een oppervlakte hebben kleiner dan 75 m ² en waarbij geen overkapping of wanden aanwezig zijn, springkussens, waterbakken, marktkraampjes en vergelijkbare constructies. Kermisattracties (NVWA)	0
Tenten groter dan 25m ² tot maximaal 150 personen	1
Constructies groter dan 25m ² of hoger dan 5 meter	2
Constructies groter dan 75m ² of hoger dan 5 meter	3
Tenten voor meer dan 150 personen (met tentboeken) worden gecontroleerd met aandacht voor de verankering en ballast	2
Tenten voor meer dan 150 personen (zonder tentboeken) worden gecontroleerd met aandacht voor de verankering en ballast	3

De toetsniveaus

Niveau	Diepgang	Uitwerking
0	Geen toetsing	Niet beoordelen of aan een voorschrift wordt voldaan
1	Uitgangspuntentoets	Bevatten de stukken voldoende informatie over de uitgangspunten?
2	Visueel toetsen	Kloppen de uitgangspunten en ogen de uitkomsten redelijk?
3	Representatief toetsen	Controle van de maatgevende onderdelen
4	Volledig toetsen	Van ieder te toetsen aspect wordt nagegaan of de uitgangspunten juist zijn en worden de uitkomsten gecontroleerd/nagerekend. Ter plaatse wordt een inspectie uitgevoerd.

3.4.2.2 Beoordelen meldingen en informatieplichten bouwen

In deze paragraaf wordt het proces beschreven voor het beoordelen van bouwgerelateerde meldingen en de bijbehorende informatieplichten. Het doel is om een efficiënte en betrouwbare werkwijze te hanteren die zowel de belangen van de initiatiefnemers als die van de leefomgeving waarborgt.

Bouwmelding

Het Bbl verplicht in het geval van een (nieuw)bouwactiviteit van bouwwerken die vallen onder de gevolgklasse 1 dat uiterlijk vier weken voor de aanvang van de werkzaamheden een bouwmelding wordt ingediend. Als wij een bouwmelding ontvangen, beoordelen wij alleen of deze volledig is. Het TOETSNIVEAU BOUWMELDING is opgenomen in bijlage VII. Er vindt in principe geen inhoudelijke toets plaats. Een onvolledige bouwmelding is geen bouwmelding. Bij een onvolledige bouwmelding wijzen wij initiatiefnemer erop dat er een nieuwe bouwmelding ingediend moet worden.

Omdat we te maken hebben met een nieuw stelsel, kiezen wij ervoor om de eerste 2 jaar na intreding bij wijze van steekproef 1 op de 5 bouwmeldingen wel inhoudelijk beoordelen. We beoordelen maximaal 10 bouwmeldingen op deze wijze. De steekproef gebeurt in eerste instantie 'random' maar naarmate er meer ervaring wordt opgedaan kan de steekproef meer op basis van type project of risico's (zoals lokale bijzondere omstandigheden) worden uitgevoerd. Dit houdt in dat we:

- De bij de bouwmelding aangeleverde risicobeoordeling, borgingsplan en borgingsinstrumenten beoordelen. Waarbij de nadruk ligt op de verwerking van de lokale bijzondere omstandigheden. Deze lokale bijzondere omstandigheden en overige aandachtspunten zijn opgenomen in bijlage VIII - LOKALE BIJZONDERE OMSTANDIGHEDEN EN OVERIGE AANDACHTSPUNTEN KWALITEITSBORING.
- Zelf een aantal bouwinspecties op basis van steekproeven uitvoeren om te constateren of het toezicht van de kwaliteitsborger volgens het borgingsplan plaatsvindt en om zelf te ervaren hoe het private toezicht wordt uitgeoefend.

Informatieplichten en Bouw en Sloopveiligheid

Bouw- en Sloopveiligheid is een onderdeel van het werk dat steeds meer aandacht vraagt. We bouwen steeds meer in de drukke en complexe bestaande omgeving waardoor het een steeds grotere uitdaging vormt dit op een veilige en verantwoorde wijze te doen. De Vereniging Bouw- en Woningtoezicht heeft een Landelijke richtlijn ontwikkeld die gemeenten, opdrachtgevers en uitvoerende partijen ondersteunt in het veilig bouwen en slopen.

Bij de uitvoering van ons werk maken we gebruik van de "[Landelijke richtlijn Bouw- en Sloopveiligheid, versie 2.15 van 1 augustus 2024](#)".

Omdat niet bij elk bouw- of sloopproject een veiligheidsplan vereist is maakt de richtlijn gebruik van een risicomatrix. De uitkomst daarvan bepaalt of en in welke mate een bouwveiligheidsplan noodzakelijk is.

Een ingevulde risicomatrix moet tegelijk ingediend worden naast een bouwmelding of omgevingsvergunningaanvraag voor een bouwactiviteit (informatieplicht). Als de uitkomst van het invullen van de matrix aangeeft dat er veiligheids- of gezondheidsrisico's zijn, dan moet naast de matrix ook een veiligheidsplan aangeleverd worden en een veiligheidscoördinator aangesteld worden.

Als er een bouwmelding gedaan wordt controleren wij of er ook een informatieplicht bouwveiligheid is ingediend. Wij beoordelen deze informatieplicht volgens bijlage VII - TOETSNIVEAU BOUWMELDING. Het kan voorkomen dat wij bij het beoordelen van de ingevulde risicomatrix tot een andere conclusie komen dan initiatiefnemer. In eerste instantie wordt dan verzocht om de informatieplicht aan te passen en opnieuw in te dienen. Ook kan het voorkomen dat er geen informatieplicht wordt ingediend. De initiatiefnemer wordt dan gewezen op de verplichting en verzocht om deze alsnog aan te leveren. Bij het uitblijven daarvan handelen wij volgens de vastgestelde handhavingstrategie zoals opgenomen in paragraaf 3.4.4.6. Dat kan betekenen dat met een maatwerkvoorschrift naleving kan worden afgedwongen.

De OD NZKG houdt op basis van haar strategieën toezicht op de sloopveiligheid.

Informatieplicht stikstofbeperkende maatregelen

Als voor bouwplannen een omgevingsvergunning voor de technische bouwactiviteit of een bouwmelding vereist is, moet de initiatiefnemer ook adequate maatregelen nemen om de stikstofuitstoot te beperken. Informatie over deze maatregelen moeten tegelijk ingediend worden

met de bouwmelding of de omgevingsvergunningaanvraag. Wij beoordelen deze informatieplicht volgens bijlage VII - TOETSNIVEAU BOUWMELDING.

3.4.2.3 Beoordelen melding en informatieplicht milieubelastende activiteit

Bij informatieplichten en meldingen van milieubelastende activiteiten controleren we alleen de indieningsvereisten uit het Besluit activiteiten leefomgeving of het Omgevingsplan. De informatieplicht of melding moet uiterlijk vier weken voor het starten of wijzingen van de milieubelastende activiteit worden ingediend. Milieubelastende activiteiten, met uitzondering van horeca-inrichtingen, kinderdagverblijven en kerken, worden behandeld door de OD NZKG.

3.4.2.4 Beoordelen melding en informatieplicht brandveilig gebruik

Melding brandveilig gebruik

Het Bbl verplicht in bepaalde gevallen om minimaal 4 weken voordat een gebouw in gebruik genomen wordt een gebruiksmelding in te dienen. Deze gebruiksmeldingsplicht hangt af van de gebruiksfunctie van het gebouw, veelal in combinatie met het aantal personen dat daarin tegelijk zal verblijven. Een vergunningplicht voor brandveilig gebruik is met de inwerkingtreding van de Omgevingswet komen te vervallen.

Een aparte gebruiksmelding kan gedaan worden voor een gedeelte van een bouwwerk dat voor afzonderlijk gebruik bestemd is. Als er sprake is van gezamenlijke vluchtroutes, dan kan dit niet een voor afzonderlijk gebruik bestemd gedeelte zijn. Dat is bijvoorbeeld het geval bij bedrijfsverzamelgebouwen en bij winkelcentra. Er is dan een integrale gebruiksmelding vereist voor het gehele gebouw.

Met het indienen van de gebruiksmelding 'verklaart' de melder dat het gebruik van het bouwwerk voldoet aan het Bbl. Het is het startpunt voor ons om op basis van risico's en prioriteiten toezicht te houden. Om die reden controleren wij alleen of de melding volledig is: zijn alle documenten bijgevoegd en voldoen deze documenten aan de daaraan gestelde eisen? Voor het beoordelen van de melding is een checklist beschikbaar.

Een onvolledige melding is geen melding en deze melding kan ook niet aangevuld worden. Als de melding niet compleet is dan moet een nieuwe melding gedaan worden via het omgevingsloket.

Informatieplicht

Wordt het bouwwerk veranderd, bijvoorbeeld door een verbouwing? Dan ontstaat een nieuwe situatie. Een nieuwe melding is dan meestal niet nodig. De eigenaar/gebruiker hoeft alleen gegevens en documenten over de nieuwe situatie aan te leveren (informatieplicht). Wijkt het gebruik van het gebouw af van de eerder gedane melding? Dan moet men wel een nieuwe melding doen. Maar alleen dan als voor de nieuwe situatie ook een melding vereist is.

- Er moet een eerdere volledige melding gedaan zijn. Het is dus niet zo dat een eerdere incomplete melding met een informatieplicht kan worden aangevuld.
- Er moet sprake zijn van een bouwkundige wijziging, verbouwing (bijvoorbeeld wijziging van indeling van ruimtes) of een wijziging van technische brandveiligheidsinstallaties of voorzieningen.
- De wijziging moet niet zodanig zijn dat een nieuwe melding nodig is. Dit vraagt om een nadere duiding:
  - o Het toevoegen van extra gebruiksfuncties; bijvoorbeeld uitbreiding van een bijeenkomstfunctie met een logiesfunctie -> Nieuwe melding.
  - o Het verhogen van het aantal aanwezige personen in het gebouw of in ruimten en het wijzigen van gebruiksfuncties van ruimtes (bijvoorbeeld industriefunctie wijzigen naar bijeenkomstfunctie, overige gebruiksfunctie wijzigen naar kantoorfunctie e.d.) -> Nieuwe melding.
  - o Een uitbreiding van het bouwvolume -> Nieuwe melding.

- o Wijziging van de brandcompartimentering -> Informatieplicht.
- o Het veranderen van de indeling van ruimtes, het verplaatsen van brandveiligheidsinstallaties of het veranderen van technische gegevens -> Informatieplicht.
- o Wijziging van degene die de activiteit verricht of de eigenaar van het gebouw -> Informatieplicht.

3.4.3 Uitvoering van toezicht

Bij de uitvoering van toezicht sluiten wij aan bij landelijke instrumenten en strategieën. Bovendien hebben wij voor de uitvoering van onze taken protocollen opgesteld. Een aantal protocollen is opgenomen in deze UH 2025-2029. Deze protocollen worden jaarlijks bij de JR UH beoordeeld op actualiteit en toepasbaarheid en zo nodig aangepast. Verder maken we gebruik van handboeken (toezicht, juridisch en administratief) en handleidingen (zaaksysteem). Ook de handboeken bevatten protocollen. Deze zijn niet bestuurlijk vastgesteld omdat dit documenten zijn die continu aangepast worden, mede omdat ze gekoppeld zijn aan de werkprocessen en het zaaksysteem. De protocollen, handboeken, en handleidingen zijn binnen de gemeente bekend en beschikbaar voor iedereen, die deze taken uitvoert.

In de verschillende strategieën is duidelijk gemaakt hoe wij handelen in bepaalde situaties en hoe wij daarbij toepassing geven aan onze taken en bevoegdheden.

Hieronder zijn de werkwijzen en strategieën bij toezicht en handhaving kort toegelicht. Als dat van toepassing is geven we aan welke protocollen we daarvoor gebruiken.

WET KWALITEITSBORGING VOOR HET BOUWEN

Op 1 januari 2024 is de Wkb in werking getreden. Dit heeft consequenties voor het uit te voeren (bouw)toezicht door de gemeente. Bij de invoering van de Wkb is gekozen voor een gefaseerde invoering. De veranderingen uit de Wkb gelden alleen voor nieuwbouw van eenvoudige bouwwerken (gevolgklasse 1). Dit zijn bijvoorbeeld eengezinswoningen en kleinere bedrijfspanden met een industrie functie. Verbouw zal niet op korte termijn onder gevolgklasse 1 vallen. De termijn van 1 juli wordt geschrapt. Er komt een nieuw wetvoorstel.

Het nieuwe stelsel geldt in eerste instantie enkel voor nieuw te bouwen bouwwerken die vallen onder gevolgklasse 1. Het is de intentie van de wetgever dat het nieuwe stelsel uiteindelijk zal gelden voor het nieuw- en verbouwen van bouwwerken die vallen onder gevol klassen 1, 2 en 3.

Het nieuwe stelsel ziet er als volgt uit:

- De rol van het bevoegd gezag als toezichthouder op en handhaver van de naleving van het Bbl wijzigt niet.
- Bij de vergunningverlening blijft een integrale beoordeling van de aanvraag aan de bouwtechnische voorschriften door het bevoegd gezag achterwege.
- Toepassing van een toegelaten instrument door een kwaliteitsborger geeft een gerechtvaardigd vertrouwen dat het bouwwerk aan het Bbl zal gaan voldoen.
- De vergunninghouder/opdrachtgever legt aan het bevoegd gezag verantwoording af over de vraag of aan de bouwtechnische voorschriften is voldaan.
- Het bevoegd gezag kan zijn handhavende bevoegdheid inzetten op een wijze waarop dat naar zijn mening geëigend is. Ook door zelf waar te nemen en te beoordelen indien gewenst.

De rol van het bevoegd gezag wordt op twee manieren verzekerd. De verplichting om bij de bouw melding voor de aanvang een risicobeoordeling en borgingsplan te voegen en om bij de gereed melding een dossier met informatie over een aantal onderdelen van het bouwwerk over te leggen.

Dit betekent dat bij nieuw te bouwen bouwwerken in gevolgklasse 1 onafhankelijke kwaliteitscontroleurs controleren of een bouwwerk voldoet aan de wettelijke technische eisen. Dit doen zij tijdens het ontwerp en op de bouwplaats in de realisatiefase. Deze controleurs heten

kwaliteitsborgers. Voor de gemeente verschuift het toezicht in dit geval naar een risicobeoordeling vooraf (bouwmelding door initiatiefnemer) en beoordeling achteraf (gereedmelding met verklaring van de kwaliteitsborger).

Op grotere en complexere bouwwerken in gevolgklasse 2 en 3 en op verbouw in gevolgklasse 1 is de Wkb (nog) niet van toepassing. Hiervoor geldt nog steeds een omgevingsvergunningplicht voor het bouwtechnische gedeelte. De toezichttaak van de gemeente bij dergelijke (ver)bouwactiviteiten blijft onveranderd.

Voor de uitvoeringstrategie is daarom onderscheid gemaakt in (bouw)toezicht bij gevolgklasse 1 nieuwbouwactiviteiten, gevolgklasse 1 verbouwactiviteiten en gevolgklasse 2 en 3 bouwactiviteiten. Tot slot is ook een uitvoeringstrategie opgesteld voor de bouwactiviteiten waarbij de technische bouwactiviteit vergunningvrij is, maar voor omgevingsplanactiviteit (bouwen) wel een omgevingsvergunning vereist is. Deze strategie geldt ook voor andere omgevingsplanactiviteiten zoals het afwijken van het omgevingsplan en het vellen van houtopstanden.

3.4.3.1 Bouwtoezicht algemeen

Voor een uniforme effectieve en efficiënte uitvoering van het bouwtoezicht zijn algemene uitgangspunten van belang, een uniform gebruik van begrippen over de vorm van toezicht en een aantal minimum criteria. De toezichtstrategie bestaat uit de volgende onderdelen:

- Hoe vaak voeren we een controle uit (vergunningtoezicht, oplevercontroles, bouwmeldingen en gereedmeldingen).
- Wat controleren we op welk niveau en hoe.

We sluiten daarbij aan bij een aangepaste versie van het Toezichtprotocol van de Vereniging BWT Nederland. Het Toezichtprotocol bevat een totaalijst met de controle elementen (onderwerpen) tijdens het toezicht op grond van de Omgevingswet. De controle elementen zijn gebaseerd op het Bbl en het Omgevingsplan. Het Toezichtprotocol wordt door ons zaakstelsel digitaal ondersteund.

De categorie-indeling van het Toezichtprotocol is op hoofdlijnen omgezet naar de nieuwe indeling. Dat is gedaan vanwege de 'knip' tussen de omgevingsplanactiviteit bouwen en de technische bouwactiviteit. De indeling is bevat nu de volgende categorieën: gevolgklasse 1 verbouw, gevolgklasse 2 en 3 eenvoudig, gevolgklasse 2 en 3 complex en projecten.

We voeren het bouwtechnische toezicht uit volgens de controlefrequentie en op het niveau zoals deze is opgenomen in bijlage IX - TOEZICHTPROTOCOL - TOEZICHTMATRIX voor de taken die niet vallen onder gevolgklasse 1. En volgens bijlage X - TOEZICHTSTRATEGIE KWALITEITSBORING EN OMGEVINGSPLANACTIVITEIT - voor (nieuw)bouwwerken die wel onder gevolgklasse 1 vallen.

Tot slot blijft de gemeente met de inwerkingtreding van de Wkb de verantwoordelijkheid voor het toezicht op en handhaving van de bouw- en sloopveiligheid. Bouw- en sloopveiligheid is in de toezichtstrategie opgenomen.

3.4.3.2 Bouwtoezicht gevolgklasse 1 nieuwbouw

Met de invoering van de Wkb zijn nieuwe meldingen geïntroduceerd. De bouwmelding en de gereedmelding. Voor de beoordeling van deze meldingen is een strategie opgesteld. In deze meldingsstrategieën is vastgesteld waar en op welk niveau deze meldingen worden beoordeeld.

De uitvoering van deze taken monitoren we nauwgezet. Omdat dit stelsel van private kwaliteitsborging helemaal nieuw is en de ervaringen met de proefprojecten nog onvoldoende richting geven kan dit aanleiding zijn om tussentijds bij te sturen.

Wij houden geen actief toezicht bij de realisatiefase van nieuwbouwactiviteiten die vallen onder gevolgklasse 1. De verantwoordelijkheid voor het toezicht ligt bij de private kwaliteitsborger. Dit

betekent niet dat wij nooit toezicht zullen uitvoeren bij dergelijke bouwactiviteiten. Zo kan het voorkomen dat:

- Uit de steekproef van de bouwmelding naar voren komt dat wij op bepaalde momenten extra informatie willen ontvangen of toezicht op de bouwplaats noodzakelijk is.
- Wij vanuit de omgeving klachten, meldingen en/of verzoeken om handhaving ontvangen van derden ten aanzien van de bouwactiviteiten.
- De kwaliteitsborger er niet uitkomt met de aannemer/initiatiefnemer en meldt dat het bouwwerk niet gaat voldoen aan de technische eisen en hij dus geen verklaring kan afgeven.

In deze gevallen zal beoordeeld worden of toezicht nodig is, of dat we enkel de aannemer/initiatiefnemer wijzen op de eigen verantwoordelijkheid. Hierbij volgen wij de HANDHAVINGSSTRATEGIE KWALITEITSBORGING EN INFORMATIEMOMENTEN die opgenomen is in bijlage XII.

In het geval er wel toezicht gehouden wordt, wordt per geval het aantal toezichtmomenten bepaald.

In het geval dat wij een bouwmelding wel inhoudelijk getoetst hebben in de steekproef, houden wij wel toezicht tijdens de realisatiefase. In ieder geval als gegevens en bescheiden gevraagd zijn over specifieke bouwwerkzaamheden of op de momenten waarop deze worden uitgevoerd worden als bedoeld in artikel 2.20. Bbl en dit uit de beoordeling naar voren is gekomen. Wij doen dit volgens de TOEZICHTSTRATEGIE KWALITEITSBORGING EN OMGEVINGSPLANACTIVITEIT die opgenomen is in bijlage X.

Casco oplevering

In de praktijk worden veel bouwwerken casco opgeleverd, bijvoorbeeld woningen zonder badkamer of keuken. Ook hierbij is een gereedmelding verplicht voor het in gebruik nemen. In het geval van een casco-levering zullen delen van het bouwwerk niet klaar zijn. Als dit delen zijn die op basis van de regels in het Bbl verplicht zijn dan zal een kwaliteitsborger geen verklaring afgeven bij oplevering. Gereedmelding is dan dus niet mogelijk. Er zijn dan twee opties:

1. De opdrachtgever kan zelf een aanvullende opdracht aan de kwaliteitsborger geven om de laatste openstaande punten af te ronden.
2. De kwaliteitsborger kan een verklaring afgeven dat het bouwwerk met uitzondering van de cascopunten voldoet. De opdrachtgever kan dan met een eigen kwaliteitsborger de resterende punten afronden.

Het is aan de opdrachtgever om te bepalen welke van de twee opties wordt toegepast.

Deelopleveringen

Bij grotere woningbouwprojecten worden woningen vaak in delen opgeleverd. Tussen de oplevering en bewoning van de eerste woningen en de oplevering van de laatste woningen kan een langere tijd zitten. Het uitgangspunt bij kwaliteitsborging is dat er sprake is van goed bericht als er geen bericht komt van de kwaliteitsborger. Verder volgt op één bouwmelding één gereedmelding.

Wanneer er slechts één bouwmelding is gedaan en het project wordt in delen opgeleverd dan kan de initiatiefnemer in delen gereed melden (alle gegevens en bescheiden genoemd in artikel 2.21., behoudens de verklaring van de kwaliteitsborger, worden aangeleverd). Daarbij ontbreekt dan weliswaar nog de verklaring van de kwaliteitsborger, maar omdat er ook geen signaal van de kwaliteitsborger is gekomen dat het bouwwerk niet zal voldoen aan het Bbl is er sprake van concreet zicht op legalisatie. Bij de laatste gereedmelding volgt dan de verklaring van de kwaliteitsborger.

Met bovenstaande methodiek anticiperen we op de verduidelijking van de regels voor gereedmelding die hoogstwaarschijnlijk op 1 januari 2026 inwerking treden. Er wordt dan een nieuw lid aan artikel 2.21. Bbl toegevoegd: *“Een melding kan betrekking hebben op meerdere bouwwerken op hetzelfde terrein of op met elkaar samenhangende terreinen”*. Gefaseerd gereed melden is dan wettelijk mogelijk.

Beoordeling gereedmelding

Het Bbl verplicht in het geval van een (nieuw)bouwactiviteit van bouwwerken die vallen onder de gevolgklasse 1 dat uiterlijk twee weken voor de ingebruikname van het bouwwerk een gereedmelding wordt ingediend. Zonder deze melding mag het bouwwerk niet in gebruik worden genomen.

Bij de gereedmelding moet een verklaring van de kwaliteitsborger zitten. De kwaliteitsborger geeft deze verklaring alleen af als het bouwwerk na afronding van de bouwwerkzaamheden voldoet aan de bouwtechnische voorschriften uit het Bbl.

Als wij een gereedmelding ontvangen, beoordelen wij alleen of deze volledig is volgens de toetsniveaus zoals aangegeven in het TOETSNIVEAU - GEREEDMELDING DOSSIER BEVOEGD GEZAG opgenomen in bijlage XIII. Er vindt in principe geen inhoudelijke toets plaats.

Een onvolledige gereedmelding is geen gereedmelding. Bij een onvolledige gereedmelding wijzen wij initiatiefnemer erop dat er een nieuwe gereedmelding ingediend moet worden en dat het bouwwerk niet in gebruik genomen mag worden.

In het geval dat wij een bouwmelding wel inhoudelijk beoordeeld hebben in de steekproef wordt de gereedmelding op die punten inhoudelijk beoordeeld. Dit betekent dat wij het bij de gereedmelding aangeleverde "dossier bevoegd gezag" beoordelen om tot een afgewogen oordeel te komen over de ingebruikname van het bouwwerk. Deze beoordeling moet binnen 2 weken worden uitgevoerd.

Het ingebruiknamebesluit

Op het moment van het schrijven van deze UH 2025-2029 is er een wijziging van het Bbl in voorbereiding. Na deze wijziging van het Bbl kunnen wij, in het geval dat herstel van gebreken van een gebouw niet in verhouding staat tot het doel van de regels waaraan niet wordt voldaan, een besluit tot ingebruikname nemen als de verklaring van de kwaliteitsborger ontbreekt. Is herstel van de strijdigheid naar de mening van de initiatiefnemer niet mogelijk of disproportioneel, dan kan hij (gemotiveerd) verzoeken om gebruik toch toe te staan via een ingebruiknamebesluit (maatwerk). Voor dit maatwerkvoorschrift op verzoek worden leges in rekening gebracht.

Nadat het Bbl gewijzigd is, onderzoeken wij bij een dergelijk verzoek waarom geen verklaring afgegeven is. Daarna beoordelen wij per individueel geval of wij overgaan tot het nemen van een ingebruiknamebesluit. De HANDHAVINGSSTRATEGIE KWALITEITSBORGING EN INFORMATIEMOMENTEN die opgenomen is in bijlage XII is daarbij leidend.

3.4.3.3 *Bouwtoezicht gevolgklasse 1 verbouw*

Toezicht bij verbouwactiviteiten aan bouwwerken die vallen onder gevolgklasse 1 verbouw wordt uitgevoerd volgens het TOEZICHTPROTOCOL - TOEZICHTMATRIX dat is opgenomen in bijlage IX. Het Rijk heeft besloten om verbouwwerkzaamheden vooralsnog niet onder gevolgklasse 1 van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) te laten vallen (kamerbrief van 10 december 2024). Constructieve veiligheid heeft een hoge prioriteit in ons beleid. Daarom is het noodzakelijk dat toetsing van, en toezicht op, de constructieve veiligheid voor dergelijke werkzaamheden wordt uitgevoerd.

3.4.3.4 *Bouwtoezicht gevolgklasse 2 en 3*

Toezicht bij bouwactiviteiten aan bouwwerken die vallen onder gevolgklasse 2 en 3 wordt uitgevoerd volgens het TOEZICHTPROTOCOL - TOEZICHTMATRIX dat is opgenomen in bijlage IX. De omgevingsplanactiviteiten worden bij de controle meegenomen.

3.4.3.5 *Toezicht omgevingsplanactiviteiten*

Voor bouwactiviteiten waarvoor een omgevingsvergunning voor de omgevingsplanactiviteit bouwen vereist is, maar de technische bouwactiviteit vergunningvrij is en voor alle andere omgevingsplanactiviteiten voeren wij in principe geen actief toezicht uit.

Dit betekent niet dat wij nooit toezicht zullen uitvoeren bij dergelijke (bouw)activiteiten. Zo kan het voorkomen dat wij vanuit de omgeving klachten, meldingen en/of verzoeken om handhaving van derden ontvangen ten aanzien van de activiteiten.

In dat geval beoordelen we of toezicht nodig is, of dat we enkel de aannemer/initiatiefnemer wijzen op de eigen verantwoordelijkheid. Hierbij gebruiken wij de RISICOMATRIX TOEZICHT EN HANDHAVING FYSIEKE LEEFOMGEVING INCLUSIEF TOELICHTING om de prioriteit van de (mogelijke) overtreding vast te stellen. De risicomatrix is opgenomen in bijlage IV. Vervolgens zal per geval het aantal noodzakelijke toezichtmomenten worden bepaald.

3.4.3.6 Intrekken omgevingsvergunningen

We hanteren een actief intrekkingen beleid volgens het PROTOCOL INTREKKEN OMGEVINGSVERGUNNINGEN. Het protocol is opgenomen in bijlage XI. De informatiemomenten startbouw en bouw gereed zoals verplicht zijn gesteld in het Bbl of zijn opgenomen in de verleende omgevingsvergunning zijn leidend voor de uitvoering hiervan. Voor andere activiteiten zijn de start en gereed informatieverplichtingen opgenomen in de verleende omgevingsvergunning.

3.4.3.7 Oplevercontrole gebruiksmelding/ controle na informatieplicht

Het indienen van een ontvankelijke gebruiksmelding is het startsein voor het houden van toezicht. Het is echter niet nodig dat na elke gebruiksmelding direct een controle wordt uitgevoerd. Als niet direct een controle nodig is dan houden we de huidige controlefrequentie aan.

Situatie	Oplevercontrole
Nieuw gebruik in een bestaand bouwwerk of een nieuw bouwwerk	Ja
Gedurende een handhavingstraject waarbij nog controle van de gebreken nodig is	Ja
Na bouwkundige wijzingen waarbij ook een technische omgevingsvergunning is verleend	Ja
Bij overige wijzigingen of een ontvangen informatieplicht	Nee
Na een handhavingstraject als afronding van dat traject waarbij de gebreken al verholpen zijn	Nee

3.4.3.8 Periodiek toezicht brandveilig gebruik

De controlefrequentie bij brandveiligheid is gebaseerd op de risicomatrix en een inschatting van het naleefgedrag. Het gaat om gebruiksfuncties waar op basis van het Bbl een melding voor vereist is.

Gebruiksfunctie	Frequentie
Bijeenkomstfunctie voor kinderen jonger dan 12 jaar of voor personen met een fysieke of geestelijke beperking	1x per 3 jaar fysiek, andere 2 jaar administratief.
Woonfunctie voor zorg	
Celfunctie	
Gezondheidszorgfunctie met bedgebied	
Logiesfunctie in een logiesgebouw	
Onderwijsfunctie voor basisonderwijs & andere onderwijsfunctie	
Andere bijeenkomstfunctie	1x per 5 jaar fysiek, 2 ^e en 3 ^e jaar geen controle, in het 4 ^e jaar administratief en het 5 ^e jaar geen controle
Woonfunctie voor kamergewijze verhuur	
Andere gezondheidszorgfunctie	
Andere logiesfunctie	
Sportfunctie	
Winkelfunctie	
Overige gebruiksfunctie voor het stallen van motorvoertuigen & voor het personenvervoer	
Ander bouwwerk geen gebouw zijnde	
Niet openbare Bluswatervoorziening (geen gebruiksfunctie Bbl)	
Gelijkwaardigheid bij overige gebouwen (o.a. toezicht arrangementen)	
Industriefunctie	0
Kantoorfunctie	0

Als het administratief niet op orde is dan krijgt men nog eenmaal de mogelijkheid om het aan te leveren. Dan nog niet akkoord volgt een controle.

Bij de industrie functie en kantoorfunctie wordt toezicht uitgevoerd bij klachten, meldingen en handhavingsverzoeken.

3.4.3.9 Niet-openbare bluswatervoorzieningen

Onder de Omgevingswet zijn de regels voor bluswatervoorzieningen opgesplitst, afhankelijk van de plaats van de voorziening. Deels staan de regels in het Bbl (wegtunnels) en deels in het Omgevingsplan.

Een bouwwerk beschikt over een toereikende bluswatervoorziening. Veelal kan een openbare bluswatervoorziening gebruikt worden. De gemeente is verantwoordelijk voor de openbare bluswatervoorziening.

Wanneer geen toereikende openbare bluswatervoorziening aanwezig is, moet, tenzij het bevoegd gezag van mening is dat dat niet nodig is, worden zorggedragen voor een niet-openbare bluswatervoorziening.

Geboorde putten en bluswaterriolen moeten goed (adequaat) onderhouden worden. Daarbij sluiten wij aan bij het Handboek Brandbeveiligingsinstallaties (Versie 2019). Als een nieuw handboek wordt vastgesteld dan volgen we dat handboek als het onderwerp afdoende geregeld is.

Bij de aanpassing van het Omgevingsplan is het nodig om duidelijk aan te geven wanneer er sprake is van een toereikende bluswatervoorziening en de wijze waarop en hoe vaak het onderhoud uitgevoerd (adequaat gecontroleerd) moet worden. Zolang dat nog niet gedaan is kan handhavend worden opgetreden op basis van de algemene zorgplichten. Er kan ook gekozen worden om een maatwerkvoorschrift op te leggen.

De controlefrequentie is opgenomen in de tabel van de vorige paragraaf.

3.4.3.10 Milieutoezicht (gebruiksfase)

Het toezicht op milieubelastende activiteiten is net als het basistakenpakket ondergebracht bij de OD NZKG.

Alleen het toezicht op en de handhaving van milieubelastende activiteiten bij horecabedrijven, kinderdagverblijven en kerken is nog een taak voor de gemeente. Dit controleren we niet periodiek maar, gelet op de beperkte milieurisico's, wel bij verzoeken om handhaving, aanhoudende klachten of als daar anderszins aanleiding voor is. Het team riolering houdt actief toezicht op vetafscisers bij problemen met het riool.

3.4.4 Behandeling van klachten en verzoeken om handhaving

Het behandelen van verzoeken om handhaving maakt een belangrijk deel uit van de werkzaamheden van de gemeentelijke toezichthouders en juristen. Een verzoek om handhaving is een formeel verzoek van een belanghebbende aan de gemeente om een handhavingsbesluit te nemen. Hierop zijn de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) en de Wet dwangsom en beroep bij niet tijdig beslissen van toepassing.

Het spreekt voor zich dat er in spoedeisende situaties altijd zo snel mogelijk wordt opgetreden. Het wegnemen van het gevaar staat hierbij voorop.

Bij verzoeken om handhaving controleren we expliciet of er sprake is van een aanvraag (specifiek verzoek van een belanghebbende). Daarnaast zoeken we binnen de ontwikkelingen (jurisprudentie) de ruimte om af te zien van handhaving bij zaken met een lage prioriteit als dat noodzakelijk is.

Als besloten wordt handhavend op te treden en een sanctiebesluit te nemen levert dat geen strijd met het gelijkheidsbeginsel op ten opzichte van gevallen waarin niet om handhaving is verzocht en geen sanctiebesluit is genomen. In die gevallen doet zich immers niet de omstandigheid voor dat een handhavingsverzoek is gedaan. Een besluit tot handhaving naar aanleiding van een verzoek betekent niet dat alsdan in alle vergelijkbare gevallen uit eigen beweging tot handhaving moet overgaan.

3.4.4.1 Afhandeling van klachten

Het is een wettelijke taak om klachten te registreren en af te handelen. We nemen contact op met de melder als deze bekend is. Na beoordeling van de klacht kennen we een prioriteit toe. Op basis daarvan wordt het vervolgtraject bepaald.

Bij het behandelen van verzoeken om handhaving en de afhandeling van klachten handelen we volgens het Protocol handhavingsverzoeken en klachten. Dit protocol is niet bestuurlijk vastgesteld, maar wel beschikbaar binnen de organisatie.

3.4.4.2 Beslistermijn verzoek om handhaving

Volgens het beleidsplan hebben verzoeken om handhaving een hoge prioriteit vanwege het wettelijke karakter als aanvraag en het vereiste om daarop te beslissen binnen een redelijke termijn.

Afhankelijk van het overtreden voorschrift en de kwalificatie daarvan wordt een prioriteit toegekend en een strategie (meestal driestappen) bepaald. Dat betekent dat we een stappenplan volgen van drie stappen:

1. De verzoeker om handhaving ontvangt een ontvangstbevestiging met de mededeling dat binnen 8 weken op het verzoek wordt beslist (artikel 4:13 Awb);
2. In de ontvangstbevestiging staat heel duidelijk waar het verzoek om handhaving op ziet. Deze afbakening is essentieel om binnen de wettelijke termijn te beslissen. Bij een aanvulling met een nieuw onderdeel is sprake van een nieuwe aanvraag (net als dat het geval is bij een aanvraag omgevingsvergunning);
3. Als niet binnen de termijn van 8 weken beslist kan worden dan deelt het college binnen 8 weken aan de verzoeker mee binnen welke redelijke termijn de beschikking wel tegemoet kan worden gezien (artikel 4:14 Awb).

Als niet binnen de termijn van 8 weken beslist kan worden, wordt mede op basis van het onderstaande een redelijke termijn bepaald. In het algemeen zal dan een verlenging van de beslistermijn tot 26 weken na ontvangst van het verzoek om handhaving redelijk zijn.

Reden daarvoor is dat een traject veelal begint met slechts een beperkt aantal gegevens. Dat vraagt van de gemeente veel eigen onderzoek. Bij bijvoorbeeld een aanvraag omgevingsvergunning worden deze gegevens al door de aanvrager aangeleverd. Bij een verzoek om handhaving is het echter nodig om ter plaatse een onderzoek uit te voeren en als niet alles duidelijk is in sommige gevallen nog een tweede controle te doen. Daar komt nog bij dat de toezichthouder vaak afhankelijk is van de medewerking van de eigenaar/gebruiker van het perceel om toegang te verkrijgen tot het bouwwerk dat gecontroleerd moet worden. Uiteraard heeft de toezichthouder een ruime bevoegdheid om zich toegang te verschaffen tot de te controleren bouwwerken, zeker als daarvoor niet een woning hoeft te worden betreden. Wij achten het echter, zeker bij een eerste controle, hoogst ongewenst om meteen van deze bevoegdheid gebruik te maken om bijvoorbeeld afgesloten percelen door een slotenmaker open te laten maken. In andere woorden, de toezichthouder heeft niet zelf volledig in de hand wanneer het onderzoek ter plaatse kan plaatsvinden.

Het legalisatieonderzoek moet uitgevoerd worden waaruit naar voren kan komen dat nog steeds niet alle gegevens bekend zijn. Het is aan ons college om zelf die gegevens te achterhalen, terwijl de termijn voor de behandeling van het verzoek om handhaving nog steeds doorloopt. Ter illustratie: als in een aanvraagprocedure gegevens ontbreken, worden deze opgevraagd bij de aanvrager en stopt (volgens de Algemene wet bestuursrecht) de termijn. Dit vooronderzoek duurt in de regel 6 weken. Dat kan in veel gevallen sneller, echter dat gaat ten koste van zaken met een hoge prioriteit waarbij er sprake is van gevaar of onherstelbare schade. Het opstellen van de waarschuwing en verzending inclusief ondertekening daarvan kost gemiddeld 2 weken. De informele begunstigingstermijn van 6 weken gaat dan lopen. Na afloop volgt binnen 2 weken een nieuwe controle. Vervolgens wordt een voornemen opgesteld (4 weken) en verstuurd met een zienswijze termijn van 2 weken. Behandeling van de zienswijze en verzending van een definitieve handhavingsbeschikking 4 weken.

Samengevat is een termijn van 26 weken bij een positief besluit op het handhavingsverzoek (dat is het sanctiebesluit) in de meeste gevallen een redelijke termijn. Op de weigering van een handhavingsverzoek kan op het moment dat vaststaat dat er geen sprake is van een overtreding sneller besloten worden.

Aanvullende reden waarom de genoemde (verlenging)termijnen ruim ogen ligt in het feit dat:

- Er veelal sprake is van bestuurlijke gevoeligheid bij handhavingszaken, waardoor er één of meerdere male bestuurlijke afstemming moet plaatsvinden;
- In veel gevallen een beroep gedaan wordt op gelijke gevallen in de omgeving die nader onderzocht moeten worden;
- Zowel de belangen van de mogelijke overtreder(s) als de verzoeker om handhaving zorgvuldig moeten worden afgewogen. Dat betekent dat zowel gecorrespondeerd wordt met de verzoeker als de mogelijke overtreder(s).

Als er sprake is van een situatie dat in overleg tussen partijen naar een minnelijke oplossing wordt gezocht dan wordt dat formeel vastgelegd op basis van 4:15 Awb. De termijn voor het geven van een beschikking kan namelijk worden opgeschort gedurende de termijn waarvoor de aanvrager schriftelijk met uitstel heeft ingestemd.

3.4.5 Handhaving

De handhaving van de fysieke leefomgeving is een essentieel onderdeel van het gemeentelijk beleid. Het zorgt ervoor dat de regels en voorschriften die zijn opgesteld om de kwaliteit van onze leefomgeving te beschermen, daadwerkelijk worden nageleefd. Deze handhavings- en sanctiestrategie is ontwikkeld om op een consistente, transparante en effectieve manier handhavend op te treden en te sanctioneren bij het overtreden van regels.

In deze strategie wordt beschreven hoe de gemeente optreedt tegen overtredingen die de kwaliteit van de fysieke leefomgeving in gevaar brengen. De strategie biedt handvaten voor de keuze van passende interventies, variërend van lichte maatregelen zoals waarschuwingen tot zwaardere sancties.

Deze handhavings- en sanctiestrategie is gebaseerd op de uitgangspunten van rechtvaardigheid, proportionaliteit en effectiviteit. Dat betekent dat bij de handhaving rekening wordt gehouden met de ernst van de overtreding, de gevolgen voor de leefomgeving, de menselijke maat en het gedrag van de overtreder. De strategie zorgt ervoor dat vergelijkbare gevallen op een gelijke manier worden behandeld en dat handhaving bijdraagt aan het herstel en de bescherming van de fysieke leefomgeving.

3.4.5.1 Landelijke Handhavingsstrategie (LHS)

De [Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht \(LHSO\)](#) is een uniform kader dat is ontwikkeld om de handhaving van het omgevingsrecht in Nederland te verbeteren en te harmoniseren. De strategie is aangepast met het oog op de inwerkingtreding van de Omgevingswet, die tot doel heeft een veilige en gezonde fysieke leefomgeving te waarborgen.

De LHSO is opgesteld in samenwerking met diverse handhavingspartners, zoals regionale omgevingsdiensten, gemeenten, provincies, waterschappen, en het Openbaar Ministerie. Deze samenwerking is essentieel om te zorgen voor een effectieve handhaving die zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk goed is afgestemd. De strategie biedt richtlijnen en een stappenplan voor het kiezen van de juiste interventie bij overtredingen, waarbij de ernst van de overtreding en het gedrag van de overtreder centraal staan.

De LHSO wordt gebruikt door handhavingsjuristen om op een eenduidige, rechtvaardige en effectieve manier op te treden tegen overtredingen van het omgevingsrecht. Het zorgt ervoor dat alle betrokken instanties op dezelfde manier werken, wat bijdraagt aan de rechtszekerheid en het vertrouwen in de handhaving door de overheid. Deze strategie is breed toepasbaar en kan ook worden gebruikt voor andere taken binnen het omgevingsrecht.

De LHSO is leidend bij de uitvoering van handhaving. Op onderdelen zijn nuances of aangepaste strategieën opgenomen.

Het stappenplan in de LHSO is ontworpen om te helpen bij het kiezen van de juiste interventie bij een overtreding. Het doel van het stappenplan is om ervoor te zorgen dat handhaving op een consistente, effectieve en proportionele manier wordt uitgevoerd. Hieronder volgt een beschrijving van de vijf stappen die in het plan zijn opgenomen:

Stap 1: Positionering van de bevindingen in de basisinterventiematrix

De eerste stap is het plaatsen van de bevindingen in de basisinterventiematrix. Dit gebeurt door twee aspecten te beoordelen:

- Gevolgen voor de fysieke leefomgeving: De jurist bepaalt of de gevolgen van de overtreding nihil, beperkt, van belang of aanzienlijk/onomkeerbaar zijn.
- Typering van de overtreder: De jurist categoriseert de overtreder als goedwillend, onverschillig, calculerend, of notoir/crimineel. Deze typering is gebaseerd op het gedrag van de overtreder en eventuele eerdere overtredingen. Uitgangspunt is dat de overtreder 'goedwillend' is.

Op basis van deze beoordeling wordt de overtreding gepositioneerd in een segment van de matrix, wat richting geeft aan de verdere stappen in het handavingsproces.

Stap 2: Bepalen van verzwarende aspecten

In deze stap onderzoekt de jurist of er verzwarende omstandigheden zijn die een ingrijpendere interventie rechtvaardigen. Verzwarende aspecten zijn bijvoorbeeld: recidive, de houding van de overtreder (meewerkend/tegenwerkend) onomkeerbare schade, verkregen financieel voordeel, of betrokkenheid van criminele organisaties. Als dergelijke aspecten aanwezig zijn, kan dit leiden tot een zwaardere herstelsanctie of strafrechtelijke handhaving (overleg met Openbaar Ministerie).

Stap 3: Optreden aan de hand van de interventiematrix

Hier kiest de jurist de meest passende interventie op basis van de bevindingen uit stap 1 en 2. Dit kan variëren van lichte maatregelen, zoals een waarschuwing of (bestuurlijk gesprek), tot zwaardere maatregelen zoals een last onder dwangsom, of zelfs strafrechtelijke vervolging. De interventie wordt afgestemd op de ernst van de overtreding en de typering van de overtreder. Uitgangspunt is dat de sanctie gericht is op herstel. Dat betekent dat we kiezen voor waarschuwen met eigen verantwoordelijkheid of een last onder dwangsom of bestuursdwang. De last onder dwangsom is het primaire sanctiemiddel.

Stap 4: Bepalen of afstemmingsoverleg nodig is

In deze stap bepaalt de jurist of overleg met andere handhavende instanties, zoals de politie of het Openbaar Ministerie, nodig is. Dit is vooral belangrijk als er sprake is van complexe of ernstige overtredingen die mogelijk strafrechtelijke consequenties hebben. Het doel van dit overleg is om te zorgen voor een gecoördineerde aanpak en om te bepalen welke instantie welke acties zal ondernemen.

Stap 5: Vastlegging van stappen en beslissingen

De laatste stap in het proces is het zorgvuldig documenteren van alle genomen stappen en beslissingen. Dit is essentieel om te voldoen aan de beginselen van zorgvuldigheid, transparantie, en verantwoording. De documentatie (rapportage(s), memo's, correspondentie) moet duidelijk maken welke afwegingen zijn gemaakt, welke interventies zijn ingezet, en hoe deze beslissingen zijn onderbouwd.

Op het gebied van overtredingen in de fysieke leefomgeving gaan we in beginsel uit van een strategie met drie stappen waarbij de last onder dwangsom het standaard sanctiemiddel is:

1. Na constatering van de overtreding ontvangt de betrokkene een waarschuwingsbrief waarin betrokkene wordt geïnformeerd over de geconstateerde overtreding. Daarbij krijgt de betrokkene de gelegenheid om binnen een gestelde termijn de overtreding ongedaan te maken. Deze termijn kan verlengd worden. Ook wordt aangekondigd dat als bij hercontrole blijkt dat er nog steeds sprake is van een overtreding, er bestuursrechtelijke maatregelen kunnen worden getroffen.
2. Als bij hercontrole blijkt dat de overtreding niet/niet geheel ongedaan is gemaakt, ontvangt de betrokkene een voornemen tot het opleggen van een bestuursrechtelijke maatregel (veelal een last onder dwangsom). Betrokkene krijgt de mogelijkheid om hiertegen binnen een gestelde termijn een zienswijze in te dienen.
3. Als na beoordeling van de zienswijze niet wordt afgezien van handhaving, wordt het besluit genomen tot het opleggen van een bestuursrechtelijke maatregel (veelal een last onder dwangsom).

Het bovenstaande 3-stappenplan is het uitgangspunt bij reguliere situaties. In de volgende situaties kan hiervan worden afgeweken:

- Gevaar: bij acuut gevaar voor personen en/of de omgeving, is direct optreden noodzakelijk;
- Onherstelbare schade: als onherstelbare schade plaatsvindt of dreigt plaats te vinden, zal direct dan wel versneld optreden de meest aangewezen werkwijze zijn;
- Ernstige hinder: in deze situatie wordt stap 1 overgeslagen om de overtreding snel ongedaan te laten maken;
- Herhaling van (vergelijkbare) overtredingen: als optreden tegen een eerdere vergelijkbare overtreding geen effect heeft gehad, kan bij herhaling van de vertreding gekozen worden voor een versnelde/directe aanpak. Het informeren van de betrokkene (stap 1) is in deze gevallen weinig zinvol omdat de eerdere waarschuwing niet tot het gewenste gedrag heeft geleid.

Voor een aantal onderwerpen zijn specifieke strategieën vastgesteld.

Zoals aangegeven hanteren we de last onder dwangsom als standaard sanctiemiddel. Bij de toepassing van bestuursrechtelijke sancties volgen we het Protocol opstellen last onder dwangsom en het Protocol (spoedeisende) bestuursdwang. Deze protocollen zijn niet bestuurlijk vastgesteld maar wel beschikbaar binnen de organisatie.

3.4.5.2 Bestuurlijke boete

Onder de Omgevingswet vormt de bestuurlijke boete een ander instrument om naleving van regels te waarborgen. De mogelijkheden daarvoor zijn ook uitgebreid. De bestuurlijke boete kan opgelegd worden bij overtreding van de regels over bouwen, slopen gebruik en in stand houden van bouwwerken (artikel 18.12 Omgevingswet) en de erfgoedregels (artikel 18.13 Omgevingswet).

In tegenstelling tot de last onder dwangsom of bestuursdwang, die herstelgericht zijn, heeft de bestuurlijke boete een bestraffend karakter. Het instrument is bedoeld om leed toe te voegen aan de overtreder en zo preventief te werken tegen herhaling van de overtreding. Deze inzet van de bestuurlijke boete richt zich specifiek op situaties waarin herstel niet mogelijk is, zoals bij onherstelbare schade aan de leefomgeving of ernstige overtredingen die directe aanpak vereisen.

Voor het opleggen van een bestuurlijke boete gelden strenge eisen. Deze waarborgen dat de boete wordt opgelegd op een zorgvuldige en proportionele wijze:

Verwijtbaarheid

De overtreding moet toerekenbaar zijn aan de overtreder (art. 5:41 Awb). Er mag geen bestuurlijke boete worden opgelegd wanneer de overtreder aantoonbaar niet verantwoordelijk is voor de overtreding.

Evenredigheid

De hoogte van de boete moet afgestemd zijn op de ernst van de overtreding en de mate van verwijtbaarheid (art. 5:46 Awb).

Procedurele zorgvuldigheid

Voor het opleggen van een boete moet een toezichthouder een gedetailleerd boeterapport opstellen dat de overtreding beschrijft (art. 5:48 Awb). Vervolgens krijgt de overtreder de mogelijkheid om zijn zienswijze kenbaar te maken (art. 5:50 Awb), wat recht doet aan het zorgvuldigheidsbeginsel en het recht op hoor en wederhoor.

Recht op verhoorbijstand

De overtreder heeft het recht op bijstand tijdens verhoren, als deze worden uitgevoerd met het oog op het opleggen van een bestraffende sanctie. Dit biedt de overtreder bescherming en waarborgt dat hij niet verplicht kan worden om actief aan zijn eigen bestraffing mee te werken. Het omslagmoment – het moment waarop toezicht overgaat in een bestraffend onderzoek – is bepalend voor deze rechten. De toezichthouder moet dit goed onderscheiden om de verhoren correct te laten verlopen en de waarborgen van artikel 6 EVRM te respecteren.

Hoewel de bestuurlijke boete een nuttig instrument kan zijn voor het bestraffen van ernstige of onherstelbare overtredingen, hanteren we in onze handhavingsstrategie bij voorkeur de last onder bestuursdwang en de last onder dwangsom. Deze herstelgerichte instrumenten geven overtredders

de mogelijkheid om de overtreding binnen een redelijke termijn te beëindigen. De herstelgerichte aanpak sluit beter aan bij de doelstellingen van de Omgevingswet, namelijk het streven naar een veilige en gezonde fysieke leefomgeving.

We onderzoeken of we de bestuurlijke boete kunnen inzetten. Zeker als er sprake is van recidive. Dat nemen we op in het UP UH als onderzoeksopdracht. Daarbij betrekken we ook de handhavings(on)mogelijkheden om op te treden met een preventieve last onder dwangsom.

3.4.5.3 Specifieke strategieën en onderwerpen

In de afgelopen jaren is veel ervaring opgedaan met het toepassen van de strategieën. In de loop van de tijd zijn door gebruikmaking van de ervaring, kennis en kunde van onze medewerkers en in lijn met de doelstellingen waaronder het vergroten van de eigen verantwoordelijkheid aangepaste strategieën ontwikkeld voor specifieke onderwerpen. Deze strategieën staan hieronder genoemd.

Stilleggen (bouw)werkzaamheden

Uitgangspunt is dat de gehele bouw altijd wordt stilgelegd. Vergunningsvrije werkzaamheden bestaan namelijk niet bij een bouwwerk dat in strijd is met de wet. Als de toezichthouder toestemming verleent om bepaalde werkzaamheden alsnog uit te voeren, bijvoorbeeld het wind- en waterdicht maken, dan wordt dit duidelijk opgenomen in het rapport (aard en omvang wordt vermeld) en schriftelijke vastgelegd in het besluit tot stillegging. Hoofdpijn is dat bij constructieve bouwwerkzaamheden of het ontbreken van constructieve stukken de bouw altijd wordt stilgelegd.

KWALITEITSBORGING EN INFORMATIEPLICHTEN BOUW

Bij bouwwerken in gevolgklasse 1 en bij informatieplichten (ook van toepassing bij omgevingsvergunningen) handelen wij volgens de HANDHAVINGSSTRATEGIE KWALITEITSBORGING EN INFORMATIEMOMENTEN zoals opgenomen in bijlage XII. We onderzoeken of de bestuurlijke boete een effectief handhavingsinstrument is.

EIGEN VERANTWOORDELIJKHEID

Voor sommige overtredingen geldt als standaard werkwijze dat we daar niet actief handhavend tegen optreden en in plaats daarvan de overtreder(s) wijzen op diens eigen verantwoordelijkheid (wrakingsbrief). Dit zijn o.a. kleine overtredingen uit het Bbl in de eigen woning (ventilatie, ontbreken valbeveiliging e.d.).

(Kleine) afwijkingen bij verleende omgevingsvergunningen

Het komt relatief vaak voor dat bij het afschouwen van een omgevingsvergunning voor het bouwen kleine afwijkingen worden geconstateerd. Het gaat dan bijvoorbeeld om een afwijkende indeling van een kozijn of gevelpaneel of kleine maatafwijkingen (lengte, breedte of hoogte).

Deze overtredingen hebben volgens het beleid bijna allemaal een lage prioriteit. De handhaafzaak wordt dan ook in veel gevallen pas (veel) later opgepakt. De overtreder of erger nog de nieuwe eigenaar wordt in die gevallen maanden tot enkele jaren later op de hoogte gebracht van de geconstateerde afwijking. Dat leidt tot onnodige complexe situaties.

In bovenstaande gevallen passen we de volgende strategie toe. De overtreder krijgt direct na constatering van de overtreding een eigen verantwoordelijkheidsbrief (de overtreding wordt gewraakt). In de brief leggen we de volgende zaken vast:

- Omschrijving van de geconstateerde afwijking.
- Waarom deze afwijking niet vergunningsvrij is.
- De verantwoordelijkheid van en het beroep op de overtreder om de overtreding te beëindigen;
- De gevolgen (aansprakelijkheid/verzekering en verplichting om de afwijking te melden bij verkoop).
- De prioriteit van de overtreding en het gegeven dat wij niet op korte termijn handhavend zullen optreden maar dat de overtreding ook niet verjaart.

Deze kleine afwijkingen vormen veelal wel de input voor wijzigingen van regelgeving (welstand of het omgevingsplan), deregulering of aangepaste sanctiestrategieën. De doorlooptijd daarvan is veelal ook enkele jaren. De overtreding wordt betrokken bij beleidsevaluaties. Het is de bedoeling om in het omgevingsplan op te nemen dat deze activiteiten omgevingsvergunningvrij zijn.

BRANDVEILIGHEID

Bij overtredingen na periodieke controles brandveilig gebruik is een categorisering aangebracht in de te volgen strategie.

- Overtreding categorie 3: Brief eigen verantwoordelijkheid. Bij herhaalde categorie 3 overtreding wordt wel handhavend opgetreden.
- Overtreding categorie 2: Waarschuwbrieven (3-stappen strategie)
- Overtreding categorie 1: (voornemen) Last onder dwangsom of (voornemen) last onder bestuursdwang (2-stappen strategie)

De SANCTIESTRATEGIE BRANDVEILIGHEID is opgenomen in de bijlage XIV.

Illegale bewoning

In zaken waar er sprake is van illegale bewoning hanteren we een 3-stappen strategie (er wordt een waarschuwbrieven verzonden) maar in de waarschuwbrieven wordt geen termijn gesteld waarbinnen de overtreding moet worden beëindigd. Met deze brieven stellen we feitelijk de overtreding vast.

AFHANDELING MILIEUOVERTREDINGEN

Het gemeentelijk toezicht op en de handhaving van de milieutaken is in de afgelopen jaren afgenomen. Enerzijds door bestuurlijke keuzes (bezuinigingen) anderzijds door het vertrek van mensen met relevante milieukennis. We kunnen deze taak niet op het juiste niveau uitvoeren. Om die reden zijn alle milieu relevante bedrijven (milieubelastende activiteiten) overgedragen aan de OD NZKG. De OD NZKG behandelt informatieplichten, meldingen en vergunningen. Voert het toezicht uit, treedt handhavend op en behandelt verzoeken om handhaving volgens haar eigen strategieën.

Alleen de horecabedrijven, kinderdagverblijven en kerken zijn niet overgedragen. Bij horecabedrijven zijn drie milieubelastende activiteiten het meest relevant: geluid, geur en het lozen (vetafscheiders).

De beperkte formatie op het gebied van milieu kan alleen op basis van inhuur (bijvoorbeeld bij de OD NZKG) worden ingevuld. Deze ziet vooral op het inhoudelijke milieudeel bij klachten, calamiteiten en handhavingverzoeken. Er wordt geen periodiek milieutoezicht gepland. Verzoeken om handhaving worden volgens het staande beleid afgehandeld.

Strategie afhandeling milieuovertredingen

Bij overtredingen van milieubelastende activiteiten handelen we als volgt.

1. Verzoeken om handhaving worden volgens de vastgestelde strategie afgehandeld.
2. Bij milieuklachten wordt een risicocheck gedaan. Er wordt geen controle uitgevoerd tenzij er sprake is van een gevaarlijke situatie (calamiteiten). De indiener krijgt een bevestiging van ontvangst van de klacht, dat deze geregistreerd is.
3. We brengen het bedrijf dat als veroorzaker wordt genoemd op de hoogte van de inhoud van de klacht en de eigen verantwoordelijkheid om hinder zoveel te beperken/ te voorkomen, de regels na te leveren.
4. Voor de vetafscheiders zijn qua toezicht afspraken gemaakt met het team riolering. Op dit aspect wordt handhavend opgetreden.
5. Bij inrichtingen die niet beschikken over de vereiste milieumelding of informatieplicht geldt als standaard werkwijze dat we daar niet actief handhavend tegen optreden en in plaats daarvan de overtreder(s) wijzen op diens eigen verantwoordelijkheid en privaatrechtelijke gevolgen (verzekeringen/ aansprakelijkheid).

Schending grondeigendom gemeente

Het komt regelmatig voor dat er sprake is van handhaafzaken waarbij een burger een stuk grond, waarvan de gemeente eigenaar is, bij zijn/haar erf trekt of iets bouwt op grond van de gemeente zonder dat daarvoor privaatrechtelijk toestemming is verleend.

In die gevallen starten we het bestuursrechtelijke handhavingstraject (bouwen zonder vergunning, strijdig gebruik omgevingsplan) pas op nadat het privaatrechtelijk geregeld is. Immers de gemeentelijke toestemming voor het gebruik van die gronden is uiteindelijk een voorwaarde om wel of niet mee te werken aan een omgevingsvergunning. Als de gemeente niet bereid is om

medewerking te verlenen aan verkoop of verhuur dan start de gemeente vanuit haar rol als eigenaar het privaatrechtelijke traject tot herstel.

Handhaving van zorgplichten

Met de invoering van de Omgevingswet zijn nieuwe specifieke zorgplichten geïntroduceerd die verder gaan dan de algemene zorgplicht, die al bestond onder bijvoorbeeld de Wabo en de Woningwet.

Alleen bij evidente strijd met een specifieke zorgplicht kan bestuursrechtelijk gehandhaafd worden. Handhaving is alleen mogelijk bij ernstige nadelige gevolgen voor de fysieke leefomgeving. Voor de uitvoering van het beleid betekent dit het volgende.

Rechtszekerheid: De specifieke zorgplicht is pas van toepassing wanneer er sprake is van ernstige nadelige gevolgen. Dit met het oog op de rechtszekerheid, vooral gezien de open normen van de specifieke zorgplichten. Voor handhaving is het essentieel dat duidelijk wordt wanneer een overtreding van de zorgplicht evident is.

Handhaving bij specifieke zorgplichten: Handhaving vindt alleen plaats bij evidente gevallen van niet-naleving waarbij er rekening wordt gehouden met de ernst van de nadelige gevolgen.

Flexibiliteit en handhaving: Hoewel de specifieke zorgplichten zijn ontworpen om flexibel te zijn, benadrukt de jurisprudentie de noodzaak om terughoudend te zijn bij handhaving. Dit sluit aan bij het uitgangspunt van de Omgevingswet om ruimte te bieden aan initiatiefnemers, mits zij binnen redelijke grenzen passende maatregelen treffen om nadelige effecten te voorkomen.

Toekomstige jurisprudentie: De interpretatie van de specifieke zorgplicht zal verder worden verfijnd in toekomstige uitspraken. Bij de evaluatie van het beleid in de JR UH moet hierop geanticipeerd worden door aanpassing van handhavingskaders uit de Uitvoerings- en handhavingsstrategie op basis van nieuwe jurisprudentie.

Artikel	Omschrijving
1.6 en 1.7 Omgevingswet	Algemene zorgplichten. Bestuurlijk handhaafbaar, maar niet van toepassing als er specifieke zorgplichten zijn (artikel 1.8 Omgevingswet)
1.7a Omgevingswet	Algemeen verbod wat zowel bestuurs- als strafrechtelijk handhaafbaar is. Alleen in te zetten bij ernstige gevallen waarvoor geen specifieke regels gelden. Uitgewerkt in artikel 1.3 van het Omgevingsbesluit
2.6, 3.5, 6.4, 7.4 Bbl	Specifieke zorgplichten voor bouwwerkinstallaties, bestaande bouwwerken, brandveilig gebruik bouwwerken, en bouw- en sloopwerkzaamheden
(Tijdelijke) Omgevingsplan	Specifieke zorgplichten over bouw- en sloopwerkzaamheden, gebruik van bouwwerken, staat en gebruik van open erven en terreinen en milieubelastende activiteiten.

AANHOUDING HANDHAVING BIJ BEZWAAR TEGEN GEWEIGERDE OMGEVINGSVERGUNNING

Het komt regelmatig voor dat bij een geconstateerde overtreding er een omgevingsvergunning ter legalisatie wordt aangevraagd. Als deze geweigerd wordt dan starten we gelijktijdig het handhavingstraject. Veelal wordt er tegen de weigering bezwaar aangetekend. Voor de handhaving betekent dat vaak het aanhouden of verlengen van termijnen. Dat zorgt voor onnodig veel overleg, verzoeken, vragen en afstemming. Om die reden hanteren we als uitgangspunt dat we het handhavingstraject pas starten nadat de geweigerde omgevingsvergunning onherroepelijk is. Bij verzoeken om handhaving, zaken met een hoge prioriteit of als daarvoor anderszins aanleiding is, kan van deze lijn gemotiveerd worden afgeweken.

3.4.5.4 Hoogte dwangsommen, begunstigingstermijnen en voorlopige voorzieningen

De "Leidraad handhavingsacties en begunstigingstermijnen" (versie 2023) biedt richtlijnen voor de uitvoering van toezicht en handhaving binnen het omgevingsrecht. Het document helpt bij het bepalen van begunstigingstermijnen en de hoogte van dwangsommen. Dit gebeurt binnen de kaders van de Landelijke Handhavingsstrategie Omgevingsrecht (LHSO).

De leidraad is vooral bedoeld als hulpmiddel bij besluitvorming en bevat jurisprudentie en voorbeelden om het handhavingproces te ondersteunen. Voor de hoogte van dwangsommen en de duur van de begunstigingstermijn hanteren wij een eigen leidraad. De LEIDRAAD DWANGSOMMEN EN BEGUNSTIGINGSTERMIJNEN is opgenomen in bijlage XV. Standaard uitgangspunt is dat we werken met bedragen ineens. Als na verbeuring van de dwangsom de overtreding nog niet beëindigd is dan wordt een nieuwe dwangsom opgelegd waarbij het bedrag verdubbeld wordt.

In de afgelopen twee beleidsperiodes zijn de hoogtes van de dwangsommen niet aangepast aan de inflatie. De inflatie in de afgelopen twee beleidsperiodes (vanaf 2016) bedroeg meer dan 20% (op basis van Consumentenprijsindex). We hebben er daarom voor gekozen om de dwangsombedragen te verhogen met 20% en af te ronden op hele bedragen van €250,-. Op deze manier is de hoogte van het bedrag weer een voldoende prikkel om na te leven.

De leidraad is uitdrukkelijk niet uitputtend bedoeld. Dat een overtreding niet in de leidraad is opgenomen, zegt niets over de noodzaak en/of wenselijkheid van de handhaving daarvan. Voor overtredingen die niet in de tabel zijn genoemd, wordt per geval de hoogte en duur van de begunstigingstermijn bepaald.

Het kan voorkomen dat in de tabel genoemde overtredingen projectmatig worden gehandhaafd. Voor projecten geldt dat de in de projectplannen genoemde dwangsomhoogte en begunstigingstermijn wordt gevolgd als deze zijn opgenomen.

In de leidraad zijn alleen dwangsommen opgenomen. De mogelijkheid blijft bestaan om een last onder bestuursdwang op te leggen als de feiten en omstandigheden van het concrete geval hiertoe aanleiding geven.

3.4.5.5 Hogere dwangsommen in bijzondere situaties

In de leidraad is een rekenmethode opgenomen voor hogere dwangsommen. Deze volgen wij niet.

Een hogere dwangsom kan in bijzondere situaties nodig blijken. Bijvoorbeeld bij recidive, financieel daadkrachtige ondertoezichtstaanden, een grote impact op het uiterlijk aanzien of de veiligheid in de gemeente, of bij calculerend of crimineel gedrag (of een combinatie hiervan). In dergelijke situaties is een dwangsom met een sterkere prikkel om de overtreding ongedaan te maken noodzakelijk. In deze gevallen besluit het college gemotiveerd om een hogere dwangsom op te leggen.

3.4.5.6 Het verlengen van de begunstigingstermijn

Als hoofdlijn geldt dat een verzoek om verlenging van de begunstigingstermijn in beginsel niet wordt gehonoreerd. In twee gevallen is dit anders. In het eerste geval wordt er hangende bezwaar, beroep of hoger beroep tegen een handhavingsbesluit een schriftelijk verzoek om verlenging ingediend. In de tweede situatie wordt een dergelijk verzoek ingediend en kan de overtreder aannemelijk maken dat deze vanwege overmacht in de onmogelijkheid verkeert om tijdig aan de last te voldoen. Dergelijke verzoeken worden in beginsel met een positieve grondhouding behandeld, tenzij de feiten- en omstandigheden van het geval zich daartegen verzetten.

Verlenging wordt dus alleen gegeven op verzoek, ook als er meerdere overtredders bij een overtreding zijn betrokken. Als slechts één van deze overtredders om verlenging vraagt, kan alleen deze persoon verlenging krijgen. Voor de andere overtredders wordt de termijn niet ambtshalve verlengd.

Als een begunstigingstermijn vanwege een bezwaar, beroep of hoger beroep procedure wordt verlengd, bedraagt deze verlenging maximaal 6 weken na de beslissing op bezwaar, de uitspraak in beroep of de uitspraak in hoger beroep. Als in de lastgeving een kortere termijn dan 6 weken wordt gesteld, dan wordt die kortere termijn aangehouden voor de verlenging.

Zoals hierboven al is aangegeven, zijn wij niet bereid om altijd medewerking te verlenen aan het verlengen van de begunstigingstermijn. De drie onderstaande factoren vormen in ieder geval een

belangrijke overweging bij het bepalen of een verzoek om verlenging van de begunstigingstermijn kan worden toegewezen.

1. Als er bij het handhavingsbesluit een veiligheidsaspect speelt, wordt een begunstigingstermijn niet verlengd. Dergelijke situaties doen zich veelal voor bij handhaving waarin brandveiligheid en constructieve veiligheid een rol spelen.
2. Een tweede situatie doet zich voor als het handhavingsbesluit ook het besluit is op een verzoek om handhaving. Omdat het enkele feit dat de handhaving geschiedt vanwege een verzoek om handhaving geen aanleiding is om de overtreder anders te behandelen dan wanneer er geen verzoek om handhaving was geweest, zal in een dergelijke situatie in beginsel de hoofdlijn worden gevolgd. Dit laat onverlet dat het belang van de verzoeker om handhaving bij het besluit om de begunstigingstermijn te verlengen wordt meegewogen en dat deze afweging ertoe kan leiden dat wordt besloten om de termijn niet te verlengen.
3. Een laatste punt van aandacht is het moment waarop het verzoek om verlenging wordt ingediend. Het komt voor dat de overtreder op het laatste moment om verlenging verzoekt, terwijl hij/zij al geruime tijd bekend is met de lengte van de begunstigingstermijn. Dit belemmert het maken van een weloverwogen belangenafweging. Een verzoek om verlenging moet dan ook minimaal 2 weken voor het verstrijken van de begunstigingstermijn worden ingediend.

Dit kan anders zijn bij verzoeken die worden gedaan omdat de overtreder vanwege overmacht in de onmogelijkheid verkeert om aan de lastgeving te voldoen. Het is immers inherent aan een overmacht situatie dat deze onvoorspelbaar is. In dergelijke gevallen wordt ook een buiten de hierboven genoemde termijn ingediend verzoek in behandeling genomen. Uiteraard is het hierbij wel van belang dat er voldoende stukken worden meegestuurd waaruit de overmacht blijkt.

Bij de verlenging van de begunstigingstermijn bij handhavingsbesluiten is een zorgvuldige en kenbare belangenafweging essentieel. Deze belangenafweging dient in iedere situatie duidelijk gemotiveerd te worden, waarbij de specifieke omstandigheden en de betrokken belangen in ogenschouw worden genomen. De recente uitspraak van de Afdeling van 25 september 2024 ([ECLI:NL:RVS:2024:3831](#)) onderstreept dit belang: de afweging tussen enerzijds de noodzaak om de overtreding snel te beëindigen en anderzijds de belangen van de overtreder, zoals de tijd die nodig is voor herstel of het verkrijgen van een vergunning, moet expliciet worden gemaakt.

De uitspraak benadrukt dat het verlengen van de begunstigingstermijn niet slechts een administratieve handeling mag zijn op basis van een algemene beleidslijn. Naarmate een begunstigingstermijn vaker wordt verlengd, groeit de noodzaak voor een gedetailleerde motivering waarin alle relevante belangen, zoals de aard van de overtreding, de duur van de strijdige situatie en eventuele vergunningaanvragen, expliciet worden afgewogen.

3.4.5.7 Invordering en matigingsbeleid dwangsommen

UITGANGSPUNT IS DAT VERBEURDE DWANGSOMMEN WORDEN INGEVORDERD. Wel is, mede gelet op bestuurlijke wensen en een conclusie van de staatsraad, een regeling opgenomen voor het matigen van verbeurde dwangsommen.

Voor het invorderen van dwangsommen maken we gebruik van het Protocol uitvoering en rapportage van (her)controles en het Protocol verbeuring en invordering dwangsom. Deze protocollen zijn niet bestuurlijk vastgesteld maar wel beschikbaar binnen de organisatie.

In de uitspraak van de Afdeling van 4 april 2018 ([ECLI:NL:RVS:2018:1152](#)) wordt uitgebreid door de Staatsraad beschreven met welke factoren het college rekening moet houden bij de invordering.

In de conclusie (overweging 10) is daarover het volgende opgenomen: *'Dwangsominvordering moet onder meer en onder omstandigheden gematigd of achterwege gelaten worden als:*

- i. *aan de last niet voldaan kon worden door overmacht,*
- ii. *het niet (geheel) aan de last voldaan zijn mede aan de overheid ligt, die bijvoorbeeld een onduidelijke last heeft opgelegd of een onduidelijke termijn heeft gesteld,*
- iii. *het bestuursorgaan heeft toegezegd dat (deels) niet zal worden ingevorderd of een beroep op het gelijkheidsbeginsel slaagt,*
- iv. *invordering misbruik van bevoegdheid is of*
- v. *materieel wel aan de last voldaan is en het bestuursorgaan zich op een procedureel punt(je) excessief formalistisch opstelt,*

- vi. *als te voorzien valt dat de overtreder beneden de beslagvrije voet wordt geduwd als gevolg van het niet goed functioneren daarvan, met name door ongecoördineerd overheidscrediteurenoptreden, en/of te voorzien valt dat de overtreder geen toegang heeft tot de WSNP en onredelijk lang (i.e. in elk geval meer dan drie jaar) op het bestaansminimum moet leven als volledig ingevorderd wordt, of twee herstelsancties strekkende tot wezenlijk dezelfde last temporeel cumuleren.'*

Een verbeurde dwangsom kan slechts in uitzonderlijke gevallen op verzoek van de overtreder worden gematigd. Om hiervoor in aanmerking te komen dient er in ieder geval aan de volgende voorwaarden te worden voldaan:

- Alsnog voldaan is aan de last (invordering van dwangsom is niet het doel van handhaving);
- Afzien wordt van bestuursrechtelijke procedures/ intrekken bezwaar of (hoger) beroep.

Als er aan de bovenstaande voorwaarden is voldaan dan wordt de dwangsom gematigd tot 10% tot de beslissing op bezwaar, tot 25% twee weken voor de zitting in de beroepsfase en tot 50% voor twee weken voor de zitting in de hoger beroepsfase van het verbeurde bedrag met een minimum van €250,00. De matiging wordt vastgelegd in een vaststellingsovereenkomst en gebeurt op verzoek.

Om voor volledige of gedeeltelijke kwijtschelding in aanmerking te komen geldt dat er evident sprake moet zijn van een situatie als bedoeld in de conclusie van de staatsraad.

Bij recidive wordt geen matiging toegepast.

3.4.5.8 Overtredingen eigen organisatie of andere bestuursorganen

ALS ER SPRAKE IS VAN OVERTREDING DOOR EEN OVERHEIDSORGAAN, OOK WANNEER DIT DE EIGEN GEMEENTE IS, LEVERT DIT GEEN REDEN OP VOOR AFWIJKING VAN HET HANDHAVINGSSTAPPENPLAN. WE GAAN ERVANUIT DAT DE OVERHEID HET GOEDE VOORBEELD GEEFT.

3.4.5.9 Beleid behandelen van een beroep op het gelijkheidsbeginsel in handavingsprocedures

Het gelijkheidsbeginsel is een algemeen beginsel van behoorlijk bestuur dat voorschrijft dat gelijke gevallen op gelijke wijze behandeld moeten worden. Bij handhaving kan zich soms de vraag voordoen waarom in het ene geval wel handhavend wordt opgetreden en in het andere geval niet, terwijl het om dezelfde overtreding lijkt te gaan. Een burger kan ook een handavingsverzoek indienen met een beroep op het gelijkheidsbeginsel of zich in een zienswijze op een voorgenomen handavingsbesluit beroepen op vergelijkbare gevallen waarin niet handhavend is opgetreden.

Vaste jurisprudentie van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS) vereist een consistent en doordacht beleid over de behandeling van een beroep op het gelijkheidsbeginsel en veronderstelt dat een bestuursorgaan welbewust richting geeft en een algemene gedragslijn volgt bij individuele vergelijkbare gevallen. Het bewaken van de consistentie is de eigen verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan. Dit betekent dat een bestuursorgaan ook ambtshalve moet handhaven. Het college is echter niet gehouden om, gelet op de beschikbare capaciteit, direct handhavend op te treden tegen alle overtredingen. Het is het college dan ook toegestaan om te handelen volgens een prioritering. Het college heeft deze prioritering vastgelegd in deze UHS. De BELEIDSLIJN BEHANDELEN VAN EEN BEROEP OP HET GELIJKHEIDSBEGINSEL IN HANDHAVINGSPROCEDURES is opgenomen in bijlage XVI.

3.4.5.10 Gedogen

In bijzondere gevallen kan gedogen zorgen voor de nodige flexibiliteit. Ons uitgangspunt is zeer terughoudend van gedogen gebruik te maken en gedogen in omvang en tijd te beperken. Als wordt overgegaan tot gedogen, dan wordt een zorgvuldige belangenafweging uitgevoerd en wordt een gedoogbeslissing opgesteld waaraan voorwaarden worden verbonden. Een gedoogbeslissing is geen besluit en kan dus niet worden aangevochten bij de bestuursrechter ([ECLI:NL:RVS:2019:1356](#) van 24 april 2019). Dit is anders als een derde rechtsmiddelen instelt tegen een gedoogbeslissing die is verleend naar aanleiding van een handavingsverzoek. Daartegen kan die derde wél rechtsmiddelen instellen bij de bestuursrechter.

Voor ons gedoogkader sluiten wij aan bij de [Nota Gedogen in Nederland](#) uit 1996. Deze nota van het toenmalige kabinet is al jaren leidend binnen de bestuursrechtelijke handhaving. Ook onze

partners, waaronder de OD NZKG, hanteren de kaders en voorwaarden die deze nota stelt aan gedogen. Hieronder worden de hoofdlijnen van de landelijke gedoogstrategie kort toegelicht.

Naast de plicht voor de burger om normen na te leven, staat de plicht voor de overheid bij niet-naleving van wettelijke normen handhavingsbevoegdheden in te zetten. Alleen in uitzonderingsgevallen kan gedogen aanvaardbaar of zelfs geboden zijn. Gewaarborgd dient te zijn, dat van de bevoegdheid tot gedogen terughoudend, zorgvuldig en verantwoord gebruik wordt gemaakt en daadwerkelijk tot uitzonderingsgevallen beperkt blijft.

De nota Gedogen in Nederland stelt uitdrukkelijk grenzen en voorwaarden aan gedogen.

Gedogen is aanvaardbaar:

- Slechts in uitzonderingsgevallen, en;
- Mits beperkt in omvang en/of tijd.

Voorts dient gedogen:

- Expliciet en na zorgvuldige kenbare belangenafweging plaats te vinden;
- Aan (de mogelijkheid tot) controle te zijn onderworpen.

Gedogen is gerechtvaardigd of soms zelfs geboden als:

- Handhaving leidt tot aperte onbillijkheden;
- Het achterliggende belang evident beter gediend is met gedogen;
- Een zwaarder wegend belang het gedogen rechtvaardigt.

Elk van deze drie situaties kan een reden zijn om te gedogen. Echter als het gedogen omvangrijk en/of structureel dreigt te worden, dient heroverweging van de norm (de regel) plaats te vinden.

Passief gedogen (zonder formele gedoogbeslissing) is niet toegestaan. Wij gedogen altijd actief: er vindt een belangenafweging plaats, het gedogen wordt begrensd in tijd en omvang, er worden voorschriften aan verbonden om de inbreuk op de regels tot een minimum beperkt te houden en het gedogen wordt in een gedoogbeslissing vastgelegd, waarmee dit aan toetsing onderworpen is.

Tot slot beoordelen wij, zoals de nota aangeeft, wat er nodig is om het ontstaan van gedoogsituaties te voorkomen.

Bij het opstellen van een gedoogbeslissing gebruiken we het Protocol opstellen gedoogbeslissing. Dit protocol is niet bestuurlijk vastgesteld maar wel beschikbaar binnen de organisatie.

3.4.6 Monitoring

Effectieve uitvoering van toezicht- en handhavingstaken vereist een systematische aanpak van monitoring en duidelijke, meetbare doelstellingen. Door middel van monitoring wordt inzicht verkregen in de voortgang van de werkzaamheden, projecten en de naleving van wettelijke eisen, waardoor gericht kan worden bijgestuurd waar nodig. Meetbare doelstellingen helpen om resultaten te evalueren en het beleid continu te verbeteren. In deze paragraaf worden de belangrijkste prestatie-indicatoren en de methoden van monitoring beschreven, evenals de doelen die we met dit beleid nastreven.

3.4.6.1 Monitoring en meetbare doelstellingen

Om de belangrijke resultaten te identificeren die we gebruiken voor Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's), kijken we naar verschillende onderdelen van de dataset uit Rx.Mission die we hebben opgenomen in het Cognos dashboard. Het tijdschrijfsysteem TIM is ingericht op zaaktypen en producten uit Rx.Mission zodat 1 op 1 analyses gemaakt kunnen worden. De belangrijke resultaten die direct uit de dataset naar voren komen zijn:

1. Zaaktypes en producten

- We kunnen de zaaktypes categoriseren op basis van hoeveel van elk type is behandeld. Dit geeft een inzicht in de werkbelasting en verdeling van zaken.
- Belangrijke resultaten zijn hoeveel van elk product binnen een zaaktype is afgehandeld.

2. Mogelijke resultaten

De "Mogelijke resultaten" geeft een lijst van uitkomsten per zaaktype (bijv. "Afgebroken", "Afgehandeld", "Geaccepteerd"). Hier bekijken we welke uitkomsten vaker voorkomen.

In bijlage XVII - ZAAKTYPEN, PRODUCTEN EN ZAAKRESULTATEN VOOR MONITORING EN MEETBARE DOELSTELLINGEN - zijn de zaaktypen, producten en de mogelijke resultaten opgenomen.

Om meetbare KPI's op te stellen per kwartaal, halfjaar en jaar, gaan we uit van de volgende indicatoren:

- Aantal behandelde verzoeken per zaaktype (bijvoorbeeld "Handhavingsverzoek", "Aanvraag beschikking", etc.).
- Aantal behandelde verzoeken per product (bijvoorbeeld "Handhavingsverzoek omgevingsrecht", "Klacht", etc.).
- Aantal positieve resultaten (bijvoorbeeld uitgevoerd, geaccepteerde meldingen, verwerkte informatieplichten en uitgevoerde controles).
- Aantal afgebroken of afgewezen verzoeken (bijvoorbeeld geweigerd, niet uitgevoerd, afgebroken, buiten behandeling).

3.4.6.2 Systematiek monitoring en verantwoording in de JR UH

We monitoren eerst de zaakresultaten op het niveau van zaaktypes, voordat we een verfijning maken per product. Dit biedt verschillende voordelen:

1. Helikopterview en prioriteiten stellen

- Door eerst op het niveau van zaaktypes te monitoren, krijgen we een overzicht van de belangrijkste trends en knelpunten. Het geeft snel inzicht in welke soorten zaken de meeste tijd (TIM) en moeite kosten, of waar de meeste problemen optreden (zoals veel afgebroken of afgewezen zaken).
- Dit helpt om prioriteiten te stellen: als een bepaald zaaktype veel problemen heeft, zoomen we daarop in en analyseren we per product waar het misgaat.

2. Efficiëntie in analyse

- Monitoring op productniveau kan zeer gedetailleerd en tijdrovend zijn, vooral als er veel verschillende producten zijn binnen één zaaktype. Door eerst op zaaktypeniveau te analyseren, kunnen we sneller conclusies trekken over waar we verder moet verdiepen.
- Pas wanneer we zien dat een bepaald zaaktype ondermaats presteert, voeren we een verfijnde analyse per product uit. Dit voorkomt dat we tijd verspillen aan het in detail analyseren van zaaktypes die al goed presteren.

3. Trendanalyse en benchmark

Als we eerst op zaaktypeniveau monitoren, hebben we een referentiepunt/ benchmark voor elk zaaktype. Dit helpt bij het later vergelijken van de prestaties van de verschillende producten binnen dat type. We kunnen dan gericht zoeken naar de producten die onder of boven het gemiddelde presteren.

4. Focussen op het grootste probleem

Als bepaalde zaaktypes consistent goed presteren, hoeven we die niet verder uit te splitsen op productniveau. We kunnen de aandacht richten op zaaktypes die niet goed presteren, en daar de oorzaak van de problemen per product uitzoeken.

Proces

1. Monitoren per zaaktype: Analyseer het totaal aantal zaken, percentage succesvol afgeronde zaken en percentage afgebroken/afgewezen zaken per zaaktype.
2. Focus op onderpresterende zaaktypes: Als een bepaald zaaktype slecht presteert (bijvoorbeeld een hoog percentage afwijzingen of lange doorlooptijden), zoom dan verder in.

3. Verfijnen naar productniveau: van de onderpresterende zaaktypen analyseren we per product of er specifieke producten zijn die het resultaat beïnvloeden.

Op deze manier volgen we een stapsgewijze aanpak die ons helpt om problemen efficiënt op te sporen en te verbeteren zonder onnodige details vanaf het begin te analyseren.

3.4.6.3 Maatregelen bij onderpresterende zaaktypen en/of producten

Als bepaalde zaaktypen of producten onderpresteren, bijvoorbeeld doordat meldingen of informatieplichten onvolledig of onjuist worden ingediend door aanvragers of controles steeds voortijdig worden afgebroken zijn er verschillende maatregelen die we kunnen treffen om de prestaties te verbeteren. Hier zijn strategieën die we kunnen overwegen:

1. *Verbetering van communicatie en voorlichting*

- Heldere richtlijnen en checklists: Zorg dat aanvragers duidelijke richtlijnen en checklists ontvangen over de benodigde documenten en informatie die ze moeten indienen. Dit kan via het Omgevingsloket, e-mail, de website of fysieke brochures.
- Voorbeeldformulieren: Bied voorbeeldformulieren of sjablonen aan, zodat aanvragers weten hoe ze hun verzoek correct kunnen invullen.
- Informatiesessies of Webinars: Organiseer voorlichtingsessies of Webinars waarin we uitleggen welke informatie cruciaal is voor verschillende aanvraagtypen (aanvragen, meldingen, informatieplichten). Dit kan vooral nuttig zijn bij complexe zaken zoals het proces van de bouwmelding met alle meldingen (2) en informatieplichten (4).

2. *Verbetering van digitale systemen*

- Automatische validatie in het aanvraagproces: Zorg dat digitale aanvraagportalen geautomatiseerde controles hebben die fouten of ontbrekende informatie detecteren voordat een aanvraag/verzoek kan worden ingediend. Bijvoorbeeld, verplichte velden die niet kunnen worden overgeslagen of automatische checks op documentformaten. Verbeteringen in het DSO doorgeven aan de beheerders van het DSO.
- Feedback tijdens het invullen: Voeg realtime feedback toe aan online formulieren. Als een aanvrager bepaalde informatie niet goed invult, kan het systeem hen direct informeren en suggesties doen voor verbeteringen. Verbeteringen in het DSO doorgeven aan de beheerders van het DSO.
- Stap-voor-stap begeleiding: Zorg dat aanvragers door een gestroomlijnd, stap-voor-stap proces worden geleid bij het indienen van een melding, waarbij het systeem automatisch aangeeft welke stap volgt en wat er nodig is.

3. *Optimalisatie van interne processen*

- Snelle screening van aanvragen en meldingen: Zorg voor een snelle eerste controle, waarbij inkomende zaken worden beoordeeld op volledigheid. Als onvolledig, stuur snel een verzoek om aanvullende informatie in te dienen of nieuwe informatie te verstrekken (meldingen en informatieplichten kunnen namelijk niet aangevuld worden).
- Instructies voor medewerkers: Train medewerkers in de efficiënte afhandeling van veelvoorkomende fouten en verbeter de standaard communicatiescripts voor wanneer aanvragen worden teruggestuurd naar aanvragers voor correcties. Zorg voor proactieve communicatie door voorafgaand aan de formele schriftelijke afhandeling telefonisch contact op te nemen en uit te leggen wat nodig is.

4. *Verhogen van de nalevingsdruk*

- Strengere eisen voor het accepteren van incomplete aanvragen: Pas een strikter beleid toe waarbij onvolledige aanvragen pas in behandeling worden genomen tot alle informatie correct is ingediend. Dit kan de druk verhogen om vanaf het begin nauwkeurig te zijn.

5. *Ondersteuning voor aanvragers*

- Tijdige en persoonlijke ondersteuning: Bied de mogelijkheid voor aanvragers om rechtstreeks contact op te nemen met een ondersteuningsmedewerker voordat ze hun

aanvraag indienen. Dit kan helpen om lastige vragen of verwarrende onderdelen te verduidelijken.

- Gebruik van tussenpersonen: Moedig aanvragers aan om, waar relevant, een professionele tussenpersoon (zoals een juridisch adviseur, architect of bouwkundige) in te schakelen om hen te ondersteunen bij complexe aanvragen.

6. Data-analyse en feedback

- Analyse van veelvoorkomende fouten: Maak gebruik van data om te analyseren welke informatie het vaakst ontbreekt of verkeerd wordt ingevuld. Pas op basis van deze analysecommunicatie en trainingen aan op de meest voorkomende problemen.
- Feedbackloop met aanvragers: Vraag aanvragers die herhaaldelijk foutieve informatie hebben ingediend om feedback over het aanvraagproces. Dit kan waardevolle inzichten opleveren over waarom fouten ontstaan en hoe processen verder verbeterd kunnen worden.

7. Langere termijn verbeteringen

- Wijziging in wet- of regelgeving: Als de problemen structureel zijn, kan het zijn dat de eisen te complex of onduidelijk zijn voor aanvragers. Overweeg om samen te werken met beleidsmakers om de regelgeving te vereenvoudigen of duidelijker te maken.
- Samenwerking met brancheorganisaties: Werk samen met brancheorganisaties om duidelijke richtlijnen op te stellen en te verspreiden naar hun leden. Brancheorganisaties kunnen een belangrijke schakel zijn om informatie correct en effectief bij de aanvragers te krijgen.

Het verbeteren van de kwaliteit van aanvragen, meldingen, informatieplichten, controles e.d. vereist een combinatie van duidelijke communicatie, technologische ondersteuning, verbeterde interne processen en soms strengere maatregelen. Door te beginnen met inzicht in de grootste problemen per zaaktype of product en vervolgens gericht maatregelen te nemen, kunnen we geleidelijk de kwaliteit verbeteren en daarmee de doorlooptijden en het succespercentage verhogen. In de JR UH's wordt verslag gedaan van gebreken en in de UP UH's worden zo nodig maatregelen (strategieën) aangekondigd.

Vooralsnog richten de KPI's zich vooral op output. Echter door analyses te maken raken we steeds meer de outcome aan. Ofwel bereiken we de doelstellingen uit dit beleidsplan.

3.4.6.4 Systematiek voor meetbare doelstellingen

Het opstellen van een systematiek in de UH 2025-2029 voor meetbare doelstellingen per zaaktype met een focus op het verminderen van het aantal afgebroken (inclusief geweigerde, buiten behandeling gestelde en vergelijkbare) zaken doen we systematisch.

Hierbij dient 2025 als benchmarkjaar. In het UP UH 2025-2026 nemen we een meetplan op voor 2025. Daarna formuleren we concrete meetbare doelstellingen voor 2026-2029.